

MM

Mercator

Ob mednarodnem
prazniku dela 1. maju
čestitamo
vsem delavcem
Veletrgovine
Mercator in želimo
tudi v naprej obilo
delovnih uspehov

10 LET

Z današnjo številko pričenjamo slaviti 10-letnico izhajanja našega časopisa. V aprilu, pred 10 leti, je osrednji delavski svet Veletrgovine Mercator ustanovil glasilo delovne skupnosti, prvo številko pa je tedanji uredniški odbor izročil bralcem v oktobru istega leta. To obdobje april—oktober bomo zdaj po desetih letih tudi mi izkoristili za temeljito razpravo o tem, kakšen časopis potrebujemo, kakšen časopis moramo ustvariti. In to je bistvo našega slavlja.

Priznamo: doslej v mnogočem nismo izpolnili nalog, nismo bili vselej sproten, vsestranski, kritičen obveščevalec, nismo uspeli ustvariti vzdušja za stalno izmenjavo mnenj in stališč, o najrazličnejših vprašanjih našega samoupravnega življenja, nismo bili dovolj glasni in vztrajni pobudniki za živahnije samoupravno in politično delovanje, za pristne tovariške odnose med nami, tankočutni za vse velike in drobne probleme naših sodelavcev. Nismo, nismo...! In za to ne zvrčamo krivde na nikogar, čeprav bi jo lahko, saj je dosedanji časopis v veliki meri aktiven zapisovalec Mercatorjeve poslovne in samoupravne in politične aktivnosti in kako živahno je bilo to življenje, tako živahen in odprt je bil lahko časopis.

Toda, tako je bilo in že današnja številka jamči, da bo poslej drugače. Postali smo zainteresirani za vse, kar se dogaja okoli nas in če smo člani ZK ali ne, če smo člani samoupravnih organov, političnih organizacij ali ne, želimo bolj in več vedeti, želimo, kot pravimo, postati subjekti samoupravnega in političnega odločanja. Kar preberite prispevke po vrsti, kateregakoli, vsak izraža tudi to. In ker smo lahko zapisali, kako dela in razmišlja mladina, kako živijo TOZD, kaj preveva njihovo poslovno in samoupravno življenje, kako razpravljamo na občnih zborih sindikata, kako na samoupravnih organih, kako delujemo člani ZK itd., smo postali tudi boljši časopis, bolj vsestranski, bolj kritičen, bolj spodbuden. Torej, vidite, kdo ustvarja časopis, kdo oblikuje njegovo vsebino, kdo ga spodbuja k revolucionarnosti? Mi vsi!

Pismo predsednika Tita in izvršnega biroja CK ZKJ in ustavne spremembe, so nas prežele in

ustvarile drugačno vzdušje med nami. Vsakega izmed nas so zadolžile z odgovornostjo, zato je danes tudi tiste, ki so včeraj stali ob strani, negodovali po vogalih, uveljavljali samovoljo, postalo sram in prišli so z nami vsemi do prepričanja, da si moramo ustvariti take odnose, da bomo lahko povedali o čem razmišljamo, kako želimo, kaj sodimo, kako smo se odločili, na glas. Na glas pa pomeni tudi napisati v časopisu. Toda, dogovorimo se: pri tem moramo biti pošteni! Vselej trditivo tisto, kar je absolutna resnica, vselej kritiziramo tistega, ki je res nekaj zakrivil, vselej negodujemo nad tem, kar moti tudi našega sodelavca in skupino sodelavcev, vselej zahtevamo v imenu svojih sodelavcev, vselej pogejmo kaj najprej vase in si izprašajmo vest, ali smo v svoji delovni in samoupravni sredini tudi sami kaj storili za boljše vzdušje, uspehe, odnose. Laži, polovične resnice, neobjektivnost, samoupravna pasivnost so za kolektiv

tako nevarne, kot so samovolja, nepravilni odnosi med generacijami, med nadrejenimi in podrejenimi, mlačnost in lenoba in oportunitizem subjektivnih sil.

Preko dvajset članov delovne skupnosti se z današnjo številko vključuje v razpravo o tem, kaj sodi v časopis, kakšen časopis bi morali imeti.

Razpravo bomo nadaljevali v naslednjih številkah, vse do oktobra. Že sprti se bomo odzivali na posamezne predloge, ob koncu pa bomo vsa mnenja in predloge analizirali, mnoge, glede na možnost, osvojili in nam bodo kažipot pri nadaljnjem urejanju časopisa.

Zato vas vabimo k sodelovanju, k pošteni kritiki dosedanje politike urejanja in k premišljenim za večino sprejemljivim predlogom glede nadaljnje vsebinske usmeritve časopisa.

Odgovorna urednica
Ivanka Vrhovčak

Bralci o glasilu

TOMO URŠIČ, prodajalec,
TOZD DETAIL Logatec:

Naše glasilo je zanimivo in smiselno. Seznanja nas s pomembnimi delovnimi in poslovnimi uspehi in o samoupravnem življenju v kolektivu, predvsem v zadnjih številkah.

Več pa bi morali pisati o odročnih poslovalnicah, ne pa samo predstavljati nove trgovine, ki so zrasle v zadnjih letih. Pogrešam tudi pisanja s področja kulture in izobraževanja.

V glasilo bi lahko pisal vsak član našega kolektiva, ki ima za to veselje, in bi tako postalo z večjim številom dopisnikov še pestrejšje.

FRANC MANDELJ, čuvaj,
TOZD TMI:

»Mercator« je obširen informativni list, ki nas obvešča o dogodkih v celotnem kolektivu. Predstavlja nam tudi že novo področje poslovanja — Veleblagovnico Beograd, kar mi je všeč.

Na njegovo vsebino nimam posebnih pripomb, mogoče manjka kakšna križanka, krajši literarni sestavek. Uvedlj bi lahko tudi rubriko »Pisma bralcev«, kamor bi pisali člani kolektiva svoje pripombe, kritike in mnenja.

V glasilo naj pišejo tisti, ki so za to sposobni. Se najbolje pa bi bilo, ko bi iz vsakega kolektiva nekdo dopisoval vanj.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Mladina — danes in jutri

Prvi resnejši korak, ki nas vodi k zblizjevanju in vključevanju v samoupravno življenje našega kolektiva, smo mladi iz TOZD Poslovna uprava napravili na konferenci našega mladinskega aktiva, ki je bila 7. aprila.

Namen konference je bil, povedati mladim, kaj je njihova naloga, kaj smo do sedaj storili in ne nazadnje, želeli smo spregovoriti tudi o problemih, o katerih smo razpravljali na sestankih aktiva.

Žal je na konferenco prišla le petina mladincev, kar opozarja na neodgovoren odnos mladih do mladinske organizacije in seveda tudi starejših, ki so marsikomu preprečili udeležbo.

Konferenci so prisostvovali tovariš Adolf Osterc, generalni direktor, tovariš Marjan Pogačnik — sekretar aktiva ZK, tovariš Edo Božič — član sveta ZK, tovariš Dušan Mole — upravnik centralnih skladišč, tovariš Anton Legat — direktor gospodarsko računskega sektorja in tovariš Stane Vrhovec — direktor razvojno planskega sektorja. Našemu povabilu so se odzvali tudi predstavniki aktivov TOZD Preskrba Tržič in TOZD Metlika ter tovariš Tomaž Zrimšek — predsednik Komisije za delovne organizacije pri Občinski konferenci ZMS Ljubljana Vič-Rudnik.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Investinih deset let

Te dni slavi 10-letnico delovanja TOZD INVESTA. Ob ustanovitvi je dobila ime Zavod za poslovne objekte, čigar dejavnost je bila skrb za gradnjo, vzdrževanje in opremo poslovnih objektov, zlasti trgovskih prostorov.

Med prve trgovine, ki so jih opremili sodijo Modna hiša Ljubljana, Modni hiši v Mariboru in Osijeku.

Leta 1968 je zavod postal samostojna organizacija in s spremembo statusa spremenil tudi svoje ime. Postal je podjetje za ekonomske usluge INVESTA, ki je razširil predmet poslovanja za lažjo vključitev v tržno gospodarstvo s tem, da je organiziral še Projektivni biro, katerega osnovna naloga je obdelava problematike s področja trgovine in poslovnih prostorov.

Integracija z Mercatorjem

Tedanji 16-članski kolektiv ni videl prave bodočnosti v majhni samostojni organizaciji, zato je pričel razgovore za integracijo z Veletrgovino Mercator. Tako se je septembra leta 1968 Investa pripojila k Mercatorju kot samostojna obratna enota s samostojnim obračunom in lastnimi samostojnimi poslovnimi prostori.

Mladina - danes in jutri

(Nadaljevanje s 1. strani)

Najširša programska osnova — razvijanje samoupravnega sistema in samoupravnih odnosov

Uvodno besedo je imela tovarišica Vera Gradišar, ki je govorila o vlogi Zveze mladine v socialistični družbi. V svojem referatu je obdelala vse tiste naloge, ki stojijo pred mladimi.

Razvijanje samoupravnega sistema in samoupravnih odnosov, vključevanje v družbenopolitične procese, organiziranje kolektivnega organiziranega življenja, utrjevanje bratstva in enotnosti, izobraževanje so osnovna načela Zveze mladine. Toliko bolj bo rastle vpliv mladinske organizacije v delovni organizaciji in družbenopolitični skupnosti, kolikor bolj se bomo mladi vključevali v samoupravno in družbeno življenje.

Vloga mladih je velika. Mladi ljudje združeni v svoji organizaciji, izražajo odločnost ustvarjati take ekonomske, družbenopolitične in kulturne pogoje, ki bodo osvobajali in bogatili osebnost vsakega človeka in sicer s tem, da skupaj z vsemi delovnimi ljudmi gradijo samoupravno socialistično družbo.

Dosedanje delo

Ravno tem načelnim nalogam smo mladi TOZD Poslovna uprava posvečali premalo pozornosti, celo odločno premalo. Ko je bila po nekajletnem mrtvilu, 3. novembra 1971. leta ustanovna konferenca mladinskega aktiva, smo si naložili obširen program akcij, ki pa ga nismo mogli realizirati predvsem zaradi nezainteresiranosti mladine za delo v mladinski organizaciji.

Prva akcija, ki smo jo izvedli, je bila zabava v mesecu februarju lanskega leta. Nanjo smo povabili tudi mladince iz aktivov delovnih kolektivov na viškem območju. Namen zabave ni bil zgolj zabavati se, temveč smo želeli navezati stike z mladimi iz drugih kolektivov, da bi kasneje z njimi lahko uspešneje sodelovali.

Tudi na sodelovanje z aktivni naših poslovnih enot nismo pozabili. Tako smo se aprila lani srečali z mladimi Idrijci in si to pot ogledali našo blagovnico v Idriji, zanimivosti samega mesta in bolnišnico Franja v Cerknem.

Pred prvomajskimi prazniki smo pripravili krajši kulturni program za člane kolektiva, v počastitev mednarodnega praznika dela.

Uspešno smo zastopali naš aktiv v športnem tekmovanju, ki so se ga ob prazniku mladosti udeležili vsi aktivni delovnih organizacij viškega območja. Tekmovali smo v kegljanju, malem nogometu, namiznem tenisu in rokometu.

Ustanovili smo tudi rokometni klub, ki tekmuje v ljubljanski občinski ligi in planinsko sekcijo, ki je pripravila izčrpano predavanje o gorah in organizirala izleta na Šmarno goro in Nanos.

Želeli smo organizirati tudi tečaj tujega jezika, vendar tega finančno ne bi zmogli sami, zato smo to akcijo opustili.

Nekateri člani našega aktiva so se udeležili seminarjev, ki sta jih prirejali mestna in občinska konferenca ZMS. Kot zadnjo akcijo naj omenim proslavo za dan žena.

Tik pred nami je še delovna akcija — ureditev dvorišča v centralnem skladišču, ki pa jo bomo realizirali, takoj ko bodo za to ugodni vremenski pogoji.

Aktualni problemi

O dosedanjem delu aktiva je poročal tovariš Miro Hvala, ki je v nadaljevanju prebral nekaj ugotovitev, do katerih smo prišli na sestankih, ko smo obravnavali aktualne probleme mladih v kolektivu.

Kot prvo je sprožil vprašanje izobraževanja mladih in povedal, da je v kolektivu Poslovna uprava zaposlenih 241 mladincev. Poročal je, da je med njimi visok odstotek, ki nimajo dokončane osemletke ali imajo le nižješolsko izobrazbo, Mladincev, ki delajo kot nekvalificirani ali pokvalificirani delavci je kar 105 ali 44%, kvalifikacijo jih ima 84 ali 35%, srednjo izobrazbo 49 ali 20% in višjo izobrazbo le dva.

Poudaril je željo, naj bi se mladi izobraževali in izpopolnjevali ter tako že vnaprej zagotovili kolektivno kadre, ki jih bo potreboval. Povedal je:

»Kolektiv bo v bodoče potreboval vse več kadra s srednjo in višjo izobrazbo, kajti čez nekaj let bomo dobili nova skladišča, že sedaj uvajamo elektronsko obdelavo podatkov, odpirali bomo nova delovna mesta in razširjali dosedanje službe.

Ne bi smeli dopustiti, da bo naš mlad delavec v skladišču ostal brez dokončane osemletke. Spodbuditi in omogočiti bi mu morali šolanje.«

Omenil je tudi očitke nekaterih sodelavcev, ki negodujejo, da nekateri že obiskujejo šolo. Ugotavljal je, da je bilo v našem kolektivu premalo storjenega v smeri izobraževanja in obenem tudi priznal, da smo mladi premalo ambiciozni. Nadaljeval je:

»Pogrešali smo nekoga, ki bi nas k temu spodbudil, če pa se je kdo med nami že odločil, da nadaljuje šolanje, pa je stal pred dilemo: imam perspektivo za ustrežnejše delovno mesto; ali so v kolektivu zadovoljni, da imam interes postati bolj razgledan na svojem delovnem mestu? Zato si v bodoče želimo več sodelovanja s splošnim sektorjem, ki naj bi vodil načrtnejšo izobraževalno politiko.«

Tovariš Miro Hvala je povedal tudi, da si mladi želimo raznih tečajev, ki imajo izobraževalni značaj. Tako bi v kolektivu lahko organizirali tečaj tujega jezika, strojepisni tečaj, tečaj za skladiščnike ipd.

Nakazani problemi — osnova za razpravo

Sledila je razprava na temo izobraževanje. Tako smo slišali, da so v centralnem skladišču prepoznano izobesena obvestila o notranjih razpisih na delovna mesta, da predpostavljani često naspotujejo izobraževanju mladih, da je osip tistih, ki končajo izredno šolanje izredno velik.

V razpravo sta se vključila tudi tovariš Pogačnik, direktor splošnega sektorja in tovariš Božič, direktor sektorja trgovine na drobno. Priznala sta, da je bila povezava z mladimi res premajhna ter da je treba storiti več na področju strokovnega in družbenopolitičnega izobraževanja mladih.

Predlagala sta tudi, naj se vsi mladinci dodobra seznanimo s pravilnikom o strokovnem izobraževanju, v katerem bomo dobili odgovor na marsikatero vprašanje, ki nas zanima v zvezi s tem.

Zatem je tovariš Hvala spregovoril o vprašanju vključevanja mladih v ZK in samoupravne organe. Član osnovne organizacije ZK je le eden mladinec, medtem ko v organih upravljanja sploh nimamo svojih predstavnikov.

Osnovna organizacija ZK v zadnjih dveh letih ni pokazala zanimanja za mlade, čeprav ji tega ne smemo očitati za prejšnja leta, ko so vabili k sodelovanju nekaj mladih, ki pa se žal niso vključili v vrste ZK.

Tovariš Miro je v imenu našega aktiva predlagal, da sekretariat osnovne organizacije pripravi v bližnji prihodnosti sestanek z mladimi, na katerem naj mladim prikažejo pomen, vlogo in načela ZK. Povedal je tudi, da je mladinska organizacija pripravila nekaj predlogov za kandidate za sprejem v ZK.

Aktivna udeležba v samoupravljanju je pravica in dolžnost vsakega mladega človeka. Da pa bi ta parola izzvenela resnično, si mladi želimo več sodelovanja v naših organih upravljanja in sindikatu. Na zadnjih volitvah v izvršni odbor OOS je bil izvoljen tudi naš predstavnik, ki bo v sindikatu zastopal stališča mladine. Ne želimo biti osamljeni, želimo sodelovati in se aktivno vključiti v samoupravno življenje, je dejal tovariš Miro Hvala.

O tem vprašanju sta spregovorila tudi tovariša Pogačnik in Božič, ki sta na kratko orisala pomen vključevanja mladih v ZK in organe upravljanja.

Premalo sodelovanja med generacijama

Nadalje smo slišali pripombe na sodelovanje med mladimi in starejšimi. Vprašanje medsebojnih odnosov, ki zdaleč niso pristni, je predvsem problematično v skladišču. Posledica premajhnega sodelovanja je nerazumevanje. V mladih vidijo starejši in predpostavljani nezrelost in nesposobnost. Ne posvečajo pozornosti vzgajanju mladih ljudi, ne spodbujajo jih dovolj, ampak jih občasno le karajo in se zgražajo nad njihovim vedenjem. Odnos do mladih bi morali spremeniti in se jim bolj približati.

O tem vprašanju je spregovorilo nekaj diskutantov, ki so se dotaknili problema privilegiranosti starejših delavcev, kraje v skladišču in pojavu alkoholizma med mladimi.

Nekdo je tudi vprašal, kaj je z gradnjo novega skladišča. Nanj je odgovoril tovariš Stane Vrhovc, direktor razvojno planskega sektorja, ki je povedal, da je zemljišče že kupljeno v občini Bežigrad, da je stalo 500 milijonov starih dinarjev, da bo za gradnjo potrebno 6 do 7 milijard starih dinarjev sredstev, da bodo merila 50 do 60.000 m². Z izgradnjo bi predvidoma pričeli čez dve leti, sama dela pa bi trajala leto do dveh let.

Aktiv je štel le 12 članov

Na konferenci smo sprožili tudi problem nezainteresiranosti mladih za vključitev v mladinski aktiv.

Naš aktiv je v preteklosti štel le 12 članov, zato želimo, da bi se vanj vključilo več mladih, ker bi le tako bili kos akcijam, ki stoje pred nami. O tem smo dobili nekaj odgovorov, kot so premajhna obveščena, prezaposlenost, oddaljenost posameznikov, ki se vozijo. Drugih konkretnih odgovorov na to vprašanje nismo dobili, zato nas kot prva akcija čaka naloga, da navdušimo mlade za delo v mladinski organizaciji.

Ob koncu je konferenca sprejela pobudo, da se ustanovi skupni mladinski aktiv Veletrgovine Mercator, kamor bi bili vključeni predstavniki vseh aktivov. Seveda se morajo predhodno formirati aktivni povsod tam, kjer jih še ni. To naj bi bila naloga našega aktiva.

Nov sekretariat

Konferenca je dala razrešnico tudi dosedanjemu odboru, obenem pa smo izvolili novega, v katerega so bile izvoljene naslednje mladinke in mladinci:

MIRO HVALA — skladiščnik za prevzem in izdajo blaga
MARIJA COLARIČ — stenodaktilografka

VERA GRADIŠAR — pripravnik
STEVO HORVAT — skladiščnik za prevzem in izdajo blaga

MARICA LJUBIČ — fakturist-mehanograf

FRANCI ŠULER — knjigovodja osnovnih sredstev

ANTON POLAK — skladiščnik za prevzem in izdajo blaga

Na konferenci so bili sprejeti sklepi:

1. V najkrajšem času naj se izvede anketa o izobraževanju, ki bo pokazala interes za nadaljnje šolanje in izpopolnjevanje.

2. Pripravi naj se sestanek sekretariata ZK z mladinci iz skladišča, kjer naj bi skupaj obravnavali problematiko mladih.

3. Organizira naj se tudi sestanek OO ZK z mladinskimi aktivom glede vključevanja mladih v ZK.

4. Mladinski aktiv TOZD Poslovna uprava naj spodbuja ustanavljanje aktivov v tistih TOZD, kjer jih še ni.

NADA LOMBARDO

Novo vodstvo mladinskega aktiva

Na svoji prvi seji, ki je bila 11. aprila, je novoizvoljeni sekretariat Mladinskega aktiva TOZD Poslovna uprava izvolil tovariša Mira Hvala za predsednika aktiva, tovarišico Marijo Colarič za sekretarko, tovariša Steva Horvata za blagajnika in tovarišico Marico Ljubič za tajnico. Člani sekretariata pa so še Vera Gradišar, Franci Šuler in Anton Polak.

Vsem iskreno čestitamo z željo, da bodo uspešno vodili naš aktiv.

Želite potovati v Sovjetsko zvezo

Turistična organizacija ALPE ADRIA prireja sedemdnevne letalske izlete v Moskvo in Leningrad, ki bodo v mesecu maju.

Cena izleta je 2400 dinarjev, ki jih lahko odplačate na pet obrokov.

Podrobnejše informacije dobite v Turističnem biroju ALPE ADRIA, Ljubljana, Masarykova 14 ali po telefonu 313 451 in 315 092.

Investinih deset let

(Nadaljevanje s 1. strani)

moupravnimi in drugimi pravicami.

Istočasno je razširila tudi predmet poslovanja. Tako je današnja funkcija Investe naslednja:

- nakup zemljišč in njih prava za investicijsko gradnjo
- opravljanje investicijskih poslov in gradbeni nadzor ter zbiranje sredstev po načelu vzajemnosti za investicijsko izgradnjo
- nakup in prodaja opreme za trgovino in gostinstvo
- leasing objektov in opreme
- upravljanje in tekoče vzdrževanje in investicijsko vzdrže-

vanje poslovnih in investicijskih prostorov v upravljanju podjetja Mercator

— vodenje evidence za poslovne stavbe in prostore ter stanovanjske hiše

— nudenje storitev članom delovne skupnosti Mercatorja za pridobitev, pripravo in gradnjo novih stanovanjskih površin.

Kot so nam pripovedovali, se je v času od integracije do danes, položaj in vloga Investe še nadalje okrepil. Realizirane so bile številne naloge in realizirani objekti, ki so bili zgrajeni iz skupnih sredstev.

Pomemben člen pri planiranju in izgrajevanju trgovske mreže

Težnja, da se v okviru obsežne maloprodajne mreže Veletrgovine Mercator sistematično nadomešča staro klasično trgovino z novo, ki bo po svoji prostornosti in funkcionalnosti omogočala hitrejšo in kulturnejšo postrežbo in zadovoljila potrošnika z vedno večjo izbiro, je prispevala k temu, da se je Investa kot svojevrstna proizvodna in uslužnostna organizacija razvila v pomemben člen pri planiranju in izgrajevanju trgovske mreže Veletrgovine Mercator.

Pri nabavi sodobne opreme ima Investa veliko prednost v tem,

ker deluje v njenem sklopu projektivni biro, ki z ozirom na svoje zasledovanje razvoja najsodobnejše trgovine v svetu vsak čas lahko svetuje komercialni službi, kaj bi bilo potrebno nabaviti, da bodo lahko nudili sodobno opremo. Prav zaradi raznovrstnosti in dobre založenosti z opremo so uspeli, da se obrača na njih tudi ostala trgovska in gostinska mreža in da se na njihovo opremo počasi navezujejo pri opremljanju tudi drugi projektivni in engineering biroji.

Delo Investe ne temelji le na sodelovanju in odvisnosti zgolj od trgovine Mercator, temveč usluge, ki jih nudi Investa, cenijo številni partnerji, s katerimi posluje.

Projektivni biro

V preteklih letih je bila njegova dejavnost usmerjena v izdelavo projektov tipske opreme kot osnovnih elementov za opremljanje starih in novih trgovin, v študij tipiziranih objektov manjših marketov z uporabo racionalnih konstrukcij in izrabo prostora ter v študij večjih objektov blagovnic z njihovimi specifičnostmi v različnih krajih in opremljanje teh zahtevnejših tehnoloških sistemov.

Z delom projektivnega biroja so želeli razvijati sodobnejše prodajne principe v Mercatorju in dati vsem trgovskim lokalom podjetja svojstven značaj. Kolikor jim je to uspelo, bodo presodili potrošniki in trgovci v teh lokalih, strokovna javnost pa jim je že dala svoje priznanje.

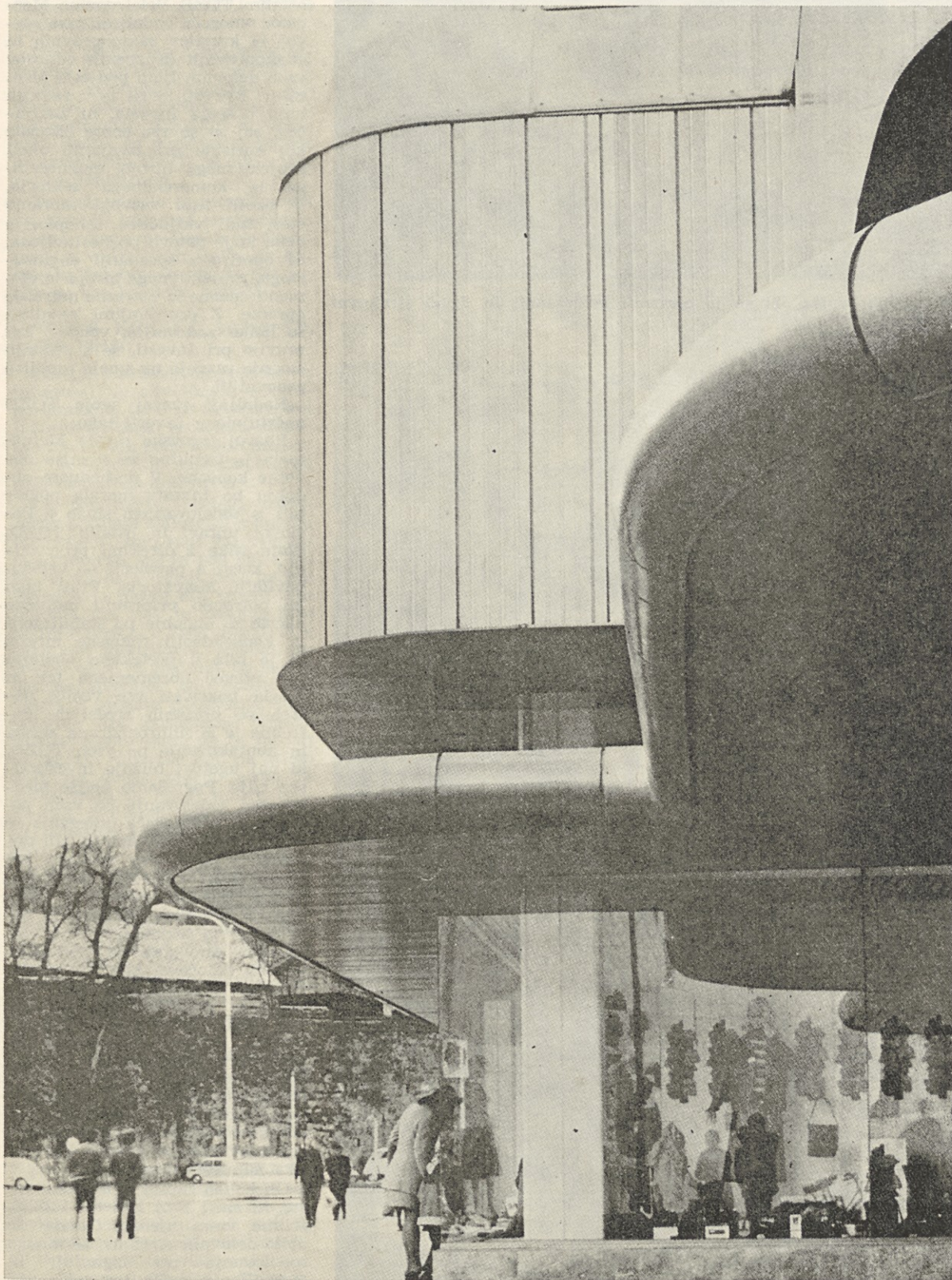
Pri načrtovanju objektov in opreme so skušali zasledovati moderne tokove, da bi bili objekti čim funkcionalnejši in sodobni in da bi tako odpadla potreba po pogostih adaptacijah in menjavanju opreme. V dokaz, da je Investa v tem prizadevanju uspela, so blagovnice v Ptuj, Idriji in Beogradu in vrsta samopostrežnih trgovin.

Po ustanovitvi TOZD

Kolikor bodo TOZD v okviru Mercatorja pravilno razumele in izvajale ustavna dopolnila, ki zahtevajo neposredno samoupravljanje obenem pa združevanje del in sredstev, bi ne smelo priti do nobenih bistvenih sprememb za TOZD Investo, razen v formi, da bo Investa prevzemala dela na osnovi pogodb s posameznimi TOZD, oziroma investitorji pri skupnem vlaganju.

Po osnutku sporazuma je celo ojačena vloga Investe kot servisa za skupne investicijske naložbe in zbiralca sredstev za odplačilo že prevzetih obveznosti. TOZD prevzemniki objektov naj bi po osnutku sporazuma Investi nakazovali mesečno $\frac{1}{12}$ planske obveznosti za odplačilo objektov, kolikor pa ta odplačila ne zadoščajo za pokrivanje prevzetih obveznosti, pa so dolžni vlagati sredstva po istem principu tudi ostale TOZD. Tak je tudi začasni sklep 18. zasedanja CDS, ki naj bi veljal za prehodno obdobje do sprejema sporazuma, ki mora dokončno rešiti ta problem. Predpisi o obveznem pokrivanju zalog z obratnimi sredstvi so močno zavrlji investicijsko dejavnost ne le pri Mercatorju, ampak tudi drugod, zato je pričakovati močan padec realizacije pri Investi v letih 1973 in 1974.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Idrija, Mercatorjev ponos.

Objekt je dobil nagrado Prešernovega sklada za arhitekturo za leto 1971. Podelili so jo arhitektu Petru Kerševanu. (Posnetek iz revije Sinteza)

Investi- nih deset let

(Nadaljevanje s 3. strani)

Nadaljnji razvoj

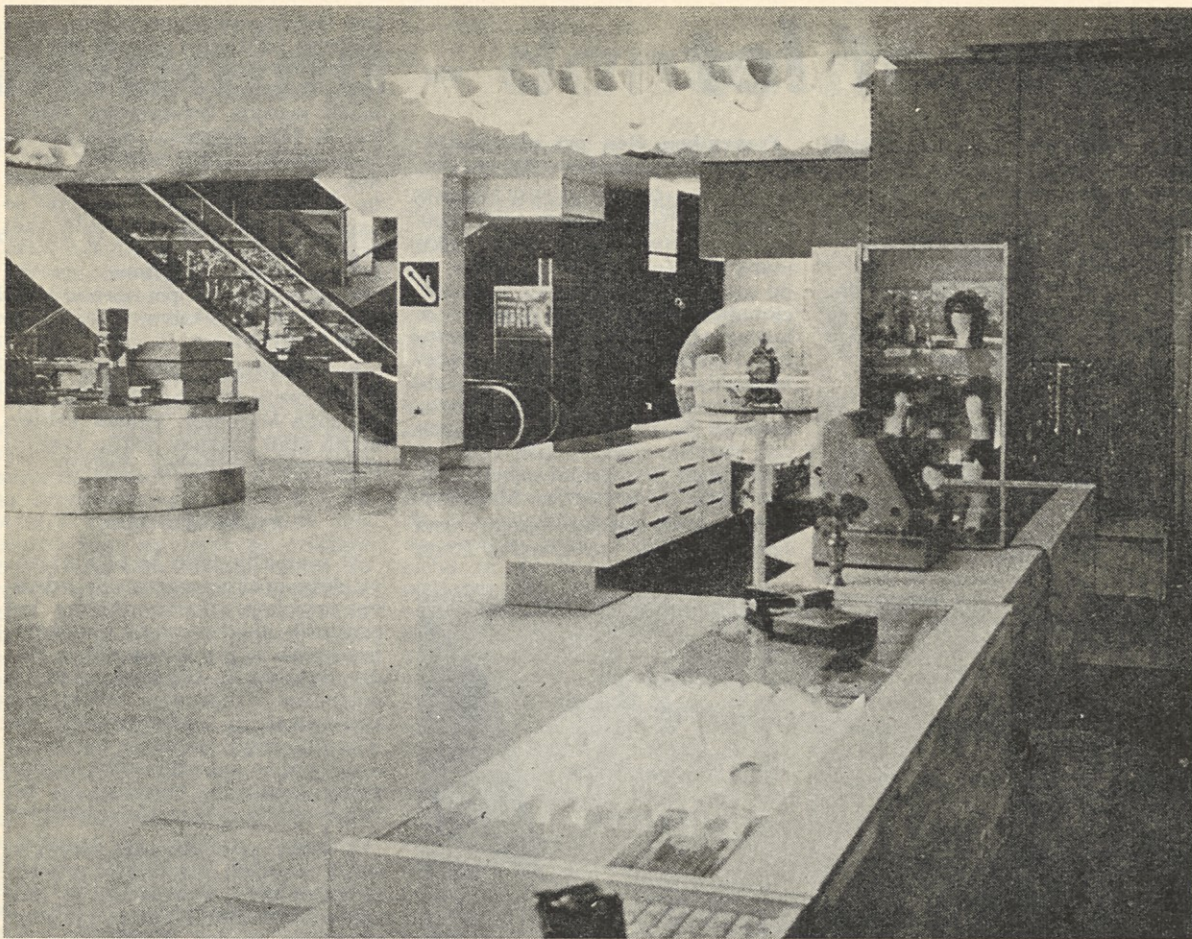
Mirno lahko trdimo, da so razvojne perspektive TOZD Investa v okviru Mercatorja dobre in da osnovni koncept sodelovanja z ostalimi TOZD Veletrgovine Mercator omogoča nadaljnjo rast, razvoj in krepitev samoupravnih in enakopravnih družbenih odnosov vseh delovnih ljudi podjetja Mercator. Razvoj, ki ga je v zadnjih letih dosegla Investa, ni zaključen, saj so se vse enote izkazale kot koristne pri izvajanju akcij projektivnega biroja, engineeringa in komercialnega sektorja. V okvir tega razvoja moramo šteti tudi vključitev tehnologije dela, ki je gotovo poenostavljena, če operira s spoznanji engineeringa, projektivnega biroja in elementi cenene in ustrezne notranje opreme. Z dosedanjimi rezultati so lahko zadovoljni, vendar, kot pravijo pri Investi, se s sedanjo stopnjo razvoja ne smejo prehitro zadovoljiti.

Nadaljnji razvoj svoje TOZD načrtujejo v Investi tako:

Razvoj trgovske mreže Mercatorja je trenutno za manjše obdobje končano. V prehodnem obdobju bo Investa morala poglobiti, s sodelovanjem služb v Poslovni upravi in ostalih TOZD, svoje stike z direktno proizvodnjo, zlasti s partnerji — veleobavitelji Mercatorja. Prav tako bo potrebno pripraviti ustrezne načrte za obdobje po stabilizaciji in konsolidaciji trgovske mreže, ki je bila v preteklem obdobju vse preveč obremenjena ter ni mogla pokrivati vse večjih potreb po obratnih sredstvih. Potrebna je le sinhronizirana akcija in kontaktiranje po vseh TOZD, ki naj ugotovi bližnje investicijske cilje. Pogrešamo boljše medsebojno sodelovanje po vseh nivojih, ki onemogoča doseganje še boljših rezultatov, kot so bili doseženi v preteklem obdobju, pri čemer zlasti smatramo, da je potrebno določiti generalno smer razvoja celotnega Mercatorja ter primarne in sekundarne cilje. Naj bo skozi samoupravne sporazume končno določeno, kdo naj kreira politiko Mercatorja, kdo naj spremlja rezultate dela in kdo naj odgovarja pred širšo Mercatorjevo delovno skupnostjo, če postavljeni cilji politike razvoja niso doseženi. Med vsemi TOZD mora biti solidarnost in medsebojno sodelovanje, odkrita in konstruktivna kritika pa naj prinese potrditev starega pravila, da kritika napravi mojstra.

Ob koncu zapisa o TOZD Investa, ki slavi svoj 10-letni jubilej, želimo vsem njenim članom še obilo delovnih uspehov, še mnogo sodelovanja pri izgradnji in opremljanju naših trgovskih objektov in seveda dobro počutje v delovni skupnosti Veletrgovine Mercator.

N. Lombardo

Objavila je notranjost blagovnice SRD v Dubrovniku, ki so jo opremili projektanti in drugi strokovni sodelavci Investe. Iz revije Naš dom

Med elito je izbrala v eni zadnjih številčk tudi design arhitekta Petra Kerševana v Veleblagovnici Mercator v Beogradu. Inspiration, svetovna revija, ki objavlja dekor in opremo v trgovini

Bralci o glasilu

(Nadaljevanje s 1. strani)

MARIJA KONJAR, poslovodkinja, TOZD Litija:

Naš časopis nas dobro seznanja z življenjem v kolektivu. Nekaj časa, ko ga ni bilo, smo ga zelo pogrešali. Posebno so se zanj zanimali mlajši ljudje.

Moti me v njem to, ker se piše največ o novih blagovnicah, manj pa o trgovinah v manjših krajih. Učenci pa bi želeli, da se objavljajo članki s seminarjev za učence, ki jih uspešno vodi tovariš Korenčan iz TOZD Grmada.

MAJA HOČEVAR, referent za ekonomsko propagando, TOZD Poslovna uprava:

Naše glasilo me neposredno seznanja z novicami in dogodki iz našega celotnega kolektiva. Mislim, da nas je zadosti obveščal o pomembnejših dogodkih v kolektivu. Samo, če pogledamo primer ustanavljanja TOZD, je bilo o tem veliko napisanega.

Za naše glasilo bi morali pisati vsi tisti, ki imajo za to veselje in smisel, strokovne članke pa direktorji in vodje tistih služb, na katere se določena stvar, ki naj zanj ve ves kolektiv, nanaša.

DUŠAN KOKALJ, poslovodja, TOZD Idrija:

Časopis Mercator mi pomeni vir informacij in obveščanja celotnega območja, tako slovenskega kot jugoslovanskega prostora, seznanja me o vseh pomembnih poslovnih in delovnih uspehih našega 5000-članskega kolektiva.

Ob priključitvi bivšega trgovskega podjetja Univerzal k detailu Mercatorja, smo tudi v Idriji začeli prebirati vaš in naš list. Glede na to, da v Idriji tega načina obveščanja nismo bili vajeni sem mnenja, da nas je časopis zelo dobro obveščal o vseh dogodkih v celotnem Mercatorju. Mislim, da smo si edini in soglasni, da nas je časopis Mercator zelo dobro obveščal o uspehih poslovanja, tako centrale kot posamezne TOZD. Vendar ugotavljam, da bi morali tu pa tam »udariti« tudi na drugo plat, na drugo senčno stran in spregovoriti in pisati tudi o problemih, ki jih ni malo, z ozirom na današnje razmere v gospodarstvu.

Večjo pozornost bi morali posvečati utrjevanju medsebojnih odnosov med TOZD, seznanjanju našega delovnega človeka o sklepih samoupravnih organov na nivoju centrale, kakor tudi o večjem in sprotne obveščanju kolektiva o gospodarjenju v posameznih TOZD in celotnega Mercatorja.

Kot vemo je glasilo »Mercator« glasilo celotne delovne skupnosti Mercator zato mislim, da bi morali vanj pisati prav naši delovni ljudje, ne glede ali gre za kritiko, mnenje, predlog ali hvalo.

Po pismu predsednika ZKJ tovariša Tita in Izvršnega biroja ter po 29. seji CK ZKS je svojo pomembno vlogo dobil tudi tisk in vsa sredstva javnega obveščanja. Prav o tem, o uresničevanju vsebine Pisma in stališč 29. seje, bi mislim morali več pisati. Več in pogosteje bi morali obveščati o problemih in pojavih, ki se dogajajo na območjih, kjer so naše TOZD, pa naj gre tu za kompleks-

ne situacije znotraj TOZD ali med njimi, za primere dušenja samoupravljanja, nerentabilnosti gospodarjenja, nasprotovanja ustanavljanju TOZD in podobno. Mislim tudi, da bi morala ZK pri Mercatorju imeti večji vpliv pri preprečevanju šunda in kiča v trgovini.

JOŽICA MARKOVIČ, salkontistka, TOZD Poslovna uprava:

Glasilo Mercator je naš informator, ki nas seznanja s problemi in novostmi v celotnem podjetju. O poslovanju, o uspehih, o samoupravnem življenju se v njem veliko piše. Pogrešam pa branje za razvedrilo, na primer kakšno zgodbo iz vsakdanjega življenja našega delovnega človeka, križanko, nagradno igro.

V glasilo naj dopisujejo tisti, ki imajo za to veselje, poklicni novinar, seveda pa naj v prvi vrsti pišejo domači ljudje.

IVICA MALAHOTKI, prodajalca, TOZD TMI:

Najraje prebiram članke, ki obravnavajo življenje v trgovinah, ki jih predstavljate v sliki in besedi, in reportaže iz izletov. Pogrešam križanke, zabavno branje na primer resnične dogodke iz življenja v službi.

Kar se tiče obveščanja iz poslovnega in samoupravnega življenja moram reči, da je o tem dosti napisanega.

Idealno bi bilo, ko bi vsaka TOZD imela svojega dopisnika, ki bi poročal o vseh dogodkih v svojem kolektivu. Tako bi resnično izvedeli vse novice iz celotnega Mercatorja.

CIRIL SVETEL, šef strežbe, TOZD Kavarna Evropa:

Časopis mi pomeni veliko, iz njega je razviden naš razvoj. Piše se veliko o trgovini, manj o gostinstvu, konkretno o Kavarni

Evropa. Sedaj po ustanovitvi TOZD bomo prav gotovo še več sodelovali, kakor tudi potom skupnega sindikalnega odbora in tudi o našem kolektivu bo kdaj pa kdaj kaj več napisanega.

Koncept glasila je pravilno zamišljen in na to ne bi imel pripomb, kakor tudi ne na delo urednika.

Da bi se pisalo o vseh TOZD, ki so združeni v Mercatorju, bi bilo potrebno imeti v vsakem kolektivu nekoga, ki ima smisel za pisanje in bi redno vsak mesec poročal o dogodkih iz svoje TOZD.

ROZI DUH, snažilka, TOZD Poslovna uprava:

Marsikaj izvem iz našega glasila, a vseeno še premalo. Me snažilke delamo popoldne, nimamo stika z ostalimi člani kolektiva in tako nam glasilo še toliko več pomeni, ker je to za nas edini vir informacij.

Še premalo je napisanega iz poslovnega življenja, premalo zvezo o pogovorih in sklepih z raznih sestankov, premalo o stanovanjski problematiki in še kaj.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Detail iz Modne hiše — prodaja tapet, ki so jo opremili strokovnjaki Investe. Iz brošure ekonomskih propagandistov v Mariboru

Bralci o glasilu

(Nadaljevanje s 5. strani)

Premalo so obravnavani problemi, premalo je kritike in preveč hvale.

Osebnost mi je vseeno kdo naj piše v glasilo. Glavno je, da nas dobro seznanja z dogodki v Mercatorju in njegovih TOZD.

JOŽE STARIČ, vodja komercialnega oddelka, TOZD HRANA:

Glasilo »Mercator« me informira o življenju v podjetju.

V letih izhajanja me je o tem zadovoljivo obveščal.

Več bi morali pisati o poslovalnicah, več bi morali obravnavati njihovo problematiko. Ljudje bi morali biti tudi bolje obveščeni o načrtih, ki jih ima kolektiv kot celota. Tako na primer, kadar bi se samoupravni organi odločali za večje skupne investicije, bi morali prej dobro seznaniti o tem celoten kolektiv. Mogoče bi v časopisu izvedli tudi anketo in s tem bi dobili splošno mnenje ljudi v kolektivu o nameravani investiciji. Vemo, da je za graditev Veleblagovnice v Beogradu skoraj do zadnjega vedelo le nekaj ljudi, medtem ko so drugi to izvedeli dokaj pozno iz našega glasila.

Dopisuje naj vsak član kolektiva, ki je za to zainteresiran, predvsem pa ustrezne službe, na katere se določeno vprašanje nanaša.

VIDA MEŽNAR, natakariča, TOZD Špecerija:

List »Mercator« me seznanja s potekom dela in uspehi Mercatorja.

V zadnjih šestih letih, odkar sem tu zaposlena, sem bila kar dobro informirana z delom in življenjem Mercatorja.

V časopisu si želim več intervjujev in več podatkov o posameznih TOZD. Predvsem naj se prikažejo tudi vidni uspehi in neuspehi.

V glasilo naj piše le strokovnjak in razgledan član našega kolektiva.

DUŠAN TURK, prodajalec, TOZD Metlika:

Imamo dober časopis, ki nas spoznava s celotnim kolektivom Veletrgovine Mercator. Mogoče nas spoznava bolj na grobo, vendar bi po mojem mnenju morali podrobneje predstavljati posamezne TOZD. Največ se piše o Ljubljani in zaželjeno je, da tudi o drugih kaj več zveemo.

Da bi pa to uspelo, bi bilo najboljše, ko bi imeli v vsaki TOZD svojega dopisnika. Tako gredo mnogi dogodki mimo nas. Za primer naj povem o sindikalnem prvenstvu v športnih disciplinah v Metliki, na katerem so naše ekipe dosegle lepe uspehe, kegljaška je zasedla celo prvo mesto. Lep športni uspeh metliškega Mercatorja je ostal nezabeležen. Se

mnogo je takih dogodkov, ki bi se lahko zapisali in tako bi za njih vedeli še ostali člani velikega Mercatorja.

DRAGA VAUPOTIČ, materialni knjigovodja, TOZD EMBA PO:

Mercatorjevo glasilo me informira o vseh poslovnih dogajanjih v celotnem podjetju.

Menim pa, da bi morali več pisati o delavcih, ki prihajajo v podjetje, o tistih, ki gredo v pokoj, o šolanju kadrov, o obletnicah v posameznih TOZD in podobno.

Več prostora bi bilo potrebno posvetiti tudi delavskemu samoupravljanju in delavcem v proizvodnji, delovnim invalidom. Vsaka TOZD naj bi bila približno enakokrat obravnavana, ne smelo bi se pisati vedno o istih.

V glasilo lahko piše vsak delavec, informacije za glasilo pa naj izoblikujejo strokovnjaki.

SUZANA MODRIJAN, samostojni reklamant, TOZD PU:

Glasilo mi pomeni stik s celotnim podjetjem.

Večkrat me je informiral pomanjkljivo, toda kljub vsemu me je informiral o življenju v podjetju. Premalo je bilo napisanega o poslovnih uspehih in delavskem samoupravljanju v podjetju. V njem sem pogrešala več konkretnih člankov o posameznih problemih podjetja, kot so integracijski procesi, pogoji na delov-

nih mestih, kulturno življenje posameznih članov kolektiva, družbena aktivnost itd.

Manjkalo je več osebnih stikov z ljudmi in bolj poglobljen odnos do njihovih osebnih in poslovnih problemov.

V časopis naj se oglašja vsak, ki želi prispevati k napredku kolektiva.

ANGELCA BELIČ, vodja splošne službe, TOZD Rožnik:

Časopis Mercator mi daje splošne informacije o podjetju in njegovih članov.

Dobro nas je obveščal o poslovnih in delovnih uspehih predvsem pa o sklepih samoupravnih organov, o sprejemanju in spremembah splošnih aktov podjetja.

Nekaj več bi morali pisati o delovnih uspehih in neuspehih TOZD, vsaj ob koncu leta, o storilnosti dela delavca-samoupravljalca, o nameravanih priključitvah k Mercatorju.

Osnovno pozornost bi moral posvečati dobro začrtani poslovni politiki podjetja, prisluhni objektivni kritiki članov celotnega kolektiva.

V glasilo lahko dopisujejo vsi člani kolektiva, informirajo pa naj le strokovne službe.

KAREL NEVEČNY, šef galanterijskega oddelka:

Glasilo »Mercator« je zaenkrat pri nas najbolj sigurne informator vsega dogajanja v vseh TOZD podjetja. Vedno sem bil preko njega zadovoljivo obveščen, sicer pa sem obveščen več ali manj tudi preko delavskega sveta, upravnega odbora in sindikata. Včasih so bile razne objave na sten-časih; toda le-te niso mogli brati vsi. Zdaj pa glasilo pride prav v vsake roke in tako se lahko vsi člani delovne skupnosti seznanijo z raznimi podatki.

Glasilo me o vsem zadovoljivo obvešča. Od časa do časa naj bodo v glasilu kakšne nagradne igre, nekakšni kvizi znanja. Na ta način bi glasilo pritegnilo še večji krog bralcev. Tema raznih takih nagradnih iger naj bi bilo samoupravljanje, samoupravni sporazum itd. Na vsak način naj bi bila vprašanja s področja dejavnosti podjetja.

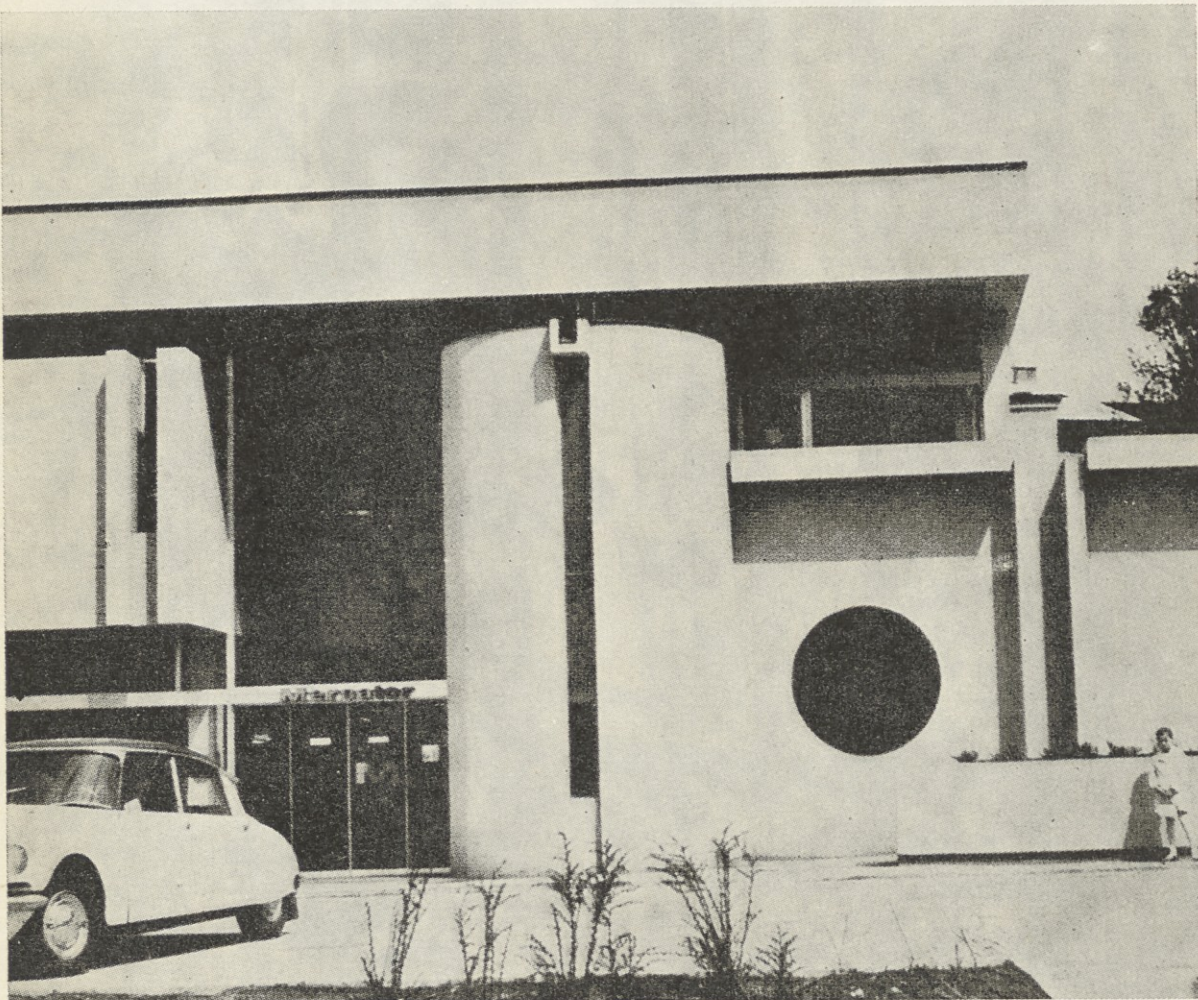
Zbližanju naših temeljnih organizacij združenega dela bi posvečal več pozornosti. Članki naj bi bili predvsem usmerjeni tako, da bi posamezni TOZD čutili med seboj neke prijateljske stike, da bi o posameznih vprašanjih iskali nek skupni imenovalac že po vsebinj sami; da ne bi na primer na sestankih delavskih svetov vlekel vsak na svojo stran.

Nujno bi bilo, da ne razpravljajo v časopisu samo urednik, člani uredniškega odbora; naj pišejo tudi organi upravljanja, pa strokovne službe itd.

DUŠAN MOLE, upravnik centralnih skladišč:

Naše glasilo pomeni neposredno obveščanje članov kolektiva o delovanju podjetja kot celote. Reči moram, da je glasilo v zadnjih šestih letih (odkar ga spremljam) zelo napredovalo v kvaliteti. Mislim, da je obveščanje članov delovnega kolektiva zelo nujno, da so člani delovne skupnosti seznanjeni z delom v podjetju o delovnih uspehih, o delovanju družbenopolitičnih organizacij).

Iz našega glasila sem zvedel veliko novic o delovnih uspehih, kot tudi o samoupravnem življenju v vseh TOZD Mercatorja.

Novo mesto:
Načrtovalec arhitekture: Peter Kerševan
Načrtovalec notranje opreme: Peter Škerlavaj
Leto načrta in leto dokončanja: 1970 — 1970
Projektantska organizacija: INVESTA Ljubljana
Investitor: Mercator, Ljubljana
(Povzeto po reviji Sinteza)

Mislím, da bi moralo naše glasilo podrobneje pisati in razlagati o delu in odločitvah samoupravnih organov in tudi izvršilnih teles.

Koncept našega glasila je dobro usmerjen. Mogoče naj bi glasilo v bodoče prinašalo več specializiranih člankov o delavskem samoupravljanju in o delu družbenopolitičnih organov podjetja.

Za časopis naj pišejo strokovne službe, vodilni delavci podjetja, vodje samoupravnih organov. Zaželjeno pa je, da bi vanj več dopisovalj vsi člani kolektiva.

BOJAN MREŽAR, komisionar v galanterijskem skladišču:

Naše glasilo mi pomeni vir, iz katerega se seznanim z delom in različnimi odločitvami v podjetju. Prav preko glasila »Mercator« lahko najbolj spoznavam podjetje kot celoto.

Glasilo berem že skoraj od začetka in ves čas sem bil zadostno obveščen o delu podjetja, o pripojitvah, o samoupravnem življenju itd. Večkrat naj bi vsaj delček prostora namenili športu in kaj več povedali o sindikalnem nogometnem moštvu, ki že tretje leto zanje lepe uspehe.

Zadovoljen sem s takim glasilom, kot je.

Ce praviom, da je to glasilo članov delovne skupnosti, potem naj vanj dopisuje čimveč naših delavcev.

TONI ŽEROVNIK, prodajalka v galanterijskem skladišču:

Mercatorjev časopis me seznanja z delom podjetja kot celote, kakor tudi z delom posameznih TOZD.

Ko sem bila še učenka pri bivši PE Hrana, sem časopis dobila zelo malokrat v roke. Zdaj, ko sem že dve leti zaposlena v skladišču, ga redno prejemam in tudi prebiram. Piše se o delovnih in poslovnih uspehih, pa o samoupravnem življenju; toda mislim, da premalo in premalo obširno.

V glasilu bi lahko predstavili naše TOZD bolj podrobno, sodelavci pri časopisu naj bi obiskali čimveč prodajal in jih predstavili bralcem. Lahko bi tudi kaj napisali o načinu delitve sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

Predvsem delavcem, njihovim problemom.

Za časopis naj pišejo tisti, ki so strokovno usposobljeni, tisti, ki imajo zanesljiv in točen vir podatkov za razne teme.

SLAVKA DAMJANOVIČ, poslovodja SP Trg komandanta Stana:

Naše glasilo obvešča o delu podjetja kot celote. Je edini vir, ki nas seznanja z delom v podjetju. Pride prav do vsakogar. Že to pomeni veliko, da imamo svoje glasilo, da smo ga zmožni spraviti skupaj.

V času izhajanja me je naše glasilo zelo različno obveščalo. Včasih ni tako redno izhajalo.

Zdi se mi, da v časopisu manjka prostora za mlade. Mogoče so za glasilo premalo zainteresirani prav zato. Premalo je živo. Bil naj bi bolj razgiban časopis. Vsakdo naj bi v njem našel sebe. Uvesti bi bilo treba nekatere nove, stalne rubrike. Bralci naj bi uredništvu zastavljali razna vprašanja, strokovne službe pa naj bi pripravile odgovore nanje. Več bi lahko tudi pisali o življenju v posameznih TOZD; o prometu, o osebnih dohodkih, primerjali naj bi enote med seboj; lahko bi prikazali poprečne prometa v enotah na zapo-

slenega, poprečne osebnih dohodkov itd.

Če bi bila urednik, bi osnovno pozornost posvečala vsekakor mladini, ker se mi zdi, da jo je največ. In najbolj perspektivna je. Preko časopisa bi bilo treba mlade zainteresirati za razne športne dejavnosti, razna tekmovanja, tudi strokovna.

Piše naj tisti, ki je za to sposoben. Informirajo naj strokovne službe, da bodo podatki res točni. Naj piše čimveč sposobnih naših sodelavcev; naj bo naše glasilo res naše in to takšno, da ga bo vsakdo težko pričakoval.

Sonja Kambič, TOZD EMONA:

Kaj mi pomeni časopis »Mercator«

Najbolj sem občutila pomembnost glasila »M« v tistem času, pred desetimi leti, ko smo zvedeli, da bomo imeli svoj časopis. Takrat me je spreletel občutek, prijeten, nekako takole: občutila sem, da delam in živim v velikem, uglednem podjetju. Ko so začele izhajati prve številke, se mi je zazdelo, da je podjetje dobilo neko razsežnost, kar zraslo je v še večje.

Naš časopis naj pomeni zblizevanje večtisoočlanskega kolektiva. V izmenjavi medsebojnih izkušenj, pridobljenih na področju poslovnega in družbenega življenja, naj bi se povezovale misli, smernice, napotki za naš skupni cilj — dosegati nenehno čim boljše in čim lepše delovne uspehe.

Na zastavljeno vprašanje **kako me je časopis obveščal o poslovnih in delovnih uspehih in o samoupravljanju**, bom odgovorila kratko in odkrito: ne verjamem vselej vsemu, kar je napisano (zakonski predpisi so izvzeti).

Preveč je hvalisanja in dostikrat so stvari polepšane. Ne rečem, da delovnih in poslovnih uspehov ni, vsekakor so, vemo pa, da jih tudi ni. Zakaj ravno te prikivamo, oziroma jih prikazujemo v milejši obliki. Marsikdo bi se ob nekem negativnem pojavu zamislil, in to, da začne razmišljati, tehtati, to je že nekaj pozitivnega. Verjemite mi, bolj pozitivnega, kot če bereš vse lepo in dobro, saj si ob tem marsikdo lahko misli: saj je vedno vse dobro, čeprav smo ga »polomili«.

Oprostite, da sem na to drugo vprašanje odgovorila malce grobo, toda mene osebno v samo pozitivnem smislu to vprašanje ne pre-

priča. (Zastavljeno vprašanje se je namreč nanašalo na delovne in poslovne uspehe).

In sklepi naših SAMOUPRAVNIH organov? Sklepi so in za določene stvari morajo biti. To je ena stran — uradna, bi rekla.

Nič koliko pa je sklepov, ki bi jih lahko označila kot interesne, pristranske, zavite v lepe plaščke (zaradi nekaterih); le majhen je lahko korak od samoupravljanja do brezvladja, nerada — anarhije.

V takih momentih nehoti razmišljam: **ali smo dozoreli za samoupravljanje?** Bojim se, da ne. Samoupravljanje zahteva zrelih, izobraženih, močnih ljudi, z visokim nivojem moralnih kvalitiet.

Iz tega sledi takoj drugo vprašanje. Ali je še čas, ali je še možno, v današnjem času življenja usmeriti človeka k zavestno iskrenemu in poštenemu odnosu do sočloveka? To je nujno, če hočemo sploh govoriti o danes že tako obrabljeni frazi »medsebojni odnosi«. To je pa tisti živi del poslovanja, to je naš človek — delavec — in njegovo delo je izkazano na kupih bilančnih papirjev in potem rečemo: poslovni uspeh podjetja je bil takšen in tak-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Prvi urednik našega glasila

MIRO KRŠTOF, prvi urednik našega glasila

Te dni bo minilo deset let, odkar je Centralni delavski svet Veletrgovine Mercator sprejel sklep o izdajanju glasila Mercator. Ob tem jubileju smo povabili na razgovor njegovega prvega urednika, tovariša Mira Krštofa.

Kako se je rodilo naše glasilo?

Tovarniški časopisi so bili v tistem času zelo v modi. Tudi pri Mercatorju, ki se je vse bolj razširjal, smo se odločili za izdajo internega glasila.

Leto 1963 je bilo leto številnih integracij, kar deset jih beležimo, zato je bilo glasilo tem bolj dobrodošlo, kajti vzpostavilo je vez med vse večjim številom članov kolektiva. Z njim smo napravili korak naprej v informiranosti. Koncept glasila je slonel na tem, da bi predstavljali priključene enote, njihovo dejavnost, obseg poslovanja, obravnavali njihovo problematiko. V tistem času smo imeli že nekaj samopostrežnih

trgovin in ravno časopis je bil tisti, ki je seznanil člane kolektiva z novim načinom prodaje. Osnovna naloga časopisa je bila utrjevati medsebojne odnose in člane kolektiva strokovno in družbenopolitično izobraževati.

Kako ste se počutili, ko ste prevzeli funkcijo odgovornega urednika in kakšno je bilo vaše delo?

Bil sem mlad ambiciozen človek in kot nalašč primeren za urednika, vsaj tako so menili v kolektivu. Sam v glasilo nisem pisal, ker sem bil preobremenjen že na samem delovnem mestu šefa oddelka za organizacijo in razvoj malo-prodaje, poleg tega pa mi je delo urednika vzelo precej časa. Pomagal sem si z dvema sodelavcema, novinarjem in fotografom. Pridobivanje dopisnikov je bila moja najtežja naloga, ker jih praktično sploh nisem dobil.

Urednikoval sem le dobro leto, ker sem žal odšel iz kolektiva. Ves ta čas sem se posluževal zunanjih sodelavcev, šele kasneje so začeli pisati v glasilo ljudje iz kolektiva.

Poleg problema, kje dobiti pisce, pa smo imeli težave tudi s tiskanjem glasila. Kot prva nam je glasilo tiskala tiskarna Jože Moškrič, ki je bila preobremenjena z delom in smo na časopis čakali tudi po mesec ali še več. Kasneje smo prešli k Primorskemu tisku, kjer so ti problemi odpadli. Zaradi problema dopisnikov in tiskanja je glasilo izhajalo le na tri do štiri mesece.

Kako so ljudje sprejeli svoje glasilo in kaj so najraje brali?

Sprejeli so ga z veseljem in obljubljali so, da bodo vanj dopisovali. Najraje so brali članke in reportaže o novih enotah Mercatorja, o njihovem delu, predvsem pa so radi prebirali vrstice, v katerih smo predstavljali ljudi iz kolektiva. Čitali so ga kar med delovnim časom in nič kolikokrat smo jih zalotili pri reševanju križank, ki so bile med ljudmi tudi priljubljene.

Kakšna je bila naklada glasila in kdo je skrbel za tehnično obliko?

Nekaj časa smo tiskali 1200 izvodov, kasneje se ta številka večja, seveda skladno z rastom podjetja. V glavi časopisa smo imeli moder napis Mercator, ki je bil nov reklamni napis Mercatorja. Torej tudi časopis je bil v znamenju nove reklame.

Kakšno funkcijo ima po vašem mnenju internost glasila?

Informirati ljudi o vseh dogodkih iz poslovnega in družbenopolitičnega življenja, povezovati ljudi in ne nazadnje je iz glasila razviden razvoj podjetja. Stroški časopisa so minimalni nasproti efektu, ki ga neko glasilo napravi, če izpolnjuje te funkcije.

N. L.

Bralci glasilu

(Nadaljevanje s 7. strani)

šen... Torej prvi je človek! Zato ni vseeno, ali je ta človek pozitivnih ali negativnih kvalitet.

Ne sme nam biti vseeno, kako naš delavec, učenec in marsikdo drugi dojema in spremlja današnjo splošno gospodarsko in politično situacijo, ko je vse postavljeno na »glavo« zaradi napak, ki smo jih delali v preteklosti in kar je najhujše: gledali smo jih mirno toliko let in jih sami dovoljevali. Kako to popraviti? To je veliko vprašanje.

Osnovno se mi zdi to, da mora naš mali človek stvari razumeti. Tisti, ki ste za to poklicani, ali ste se kdaj potrudili spregovoriti z našimi ljudmi preprosto in razumljivo npr. o tem, kaj je vsebinski pomen ustavnih dopolnil in koliko je storjenega v tej smeri, kako je s politiko OD, samoupravnimi sporazumi itd. O, da, bilo je spregovorjeno in mnogo napisanega, toda še enkrat poudarjam: kako? dovolj razumljivo? je bila dosežena zainteresiranost?

Ravno naš časopis bi lahko prinašal te stvari živo, preprosto in razumljivo, tako, da bi bilo čutiti utrip poslovnega in političnega gibanja pri nas.

Kakšen se mi zdi naš časopis? Kaj pogrešam?

Odkrito povem, da mi je bil v prvih letih bolj zanimiv. Bolj pester se mi je zdel. Danes je natrpan suhoparno s pravilniki, uredbami, zapisniki sej, intervjuji in še to — za moj okus preveč smešnih. Sem in tja — prijetna poživitev, vendar ne preveč.

Pravilno se mi zdi, da izide v časopisu kot priloga nek akt, pravilnik, statut itd.

Vsebinsko naj bi časopis obsegal poslovni del. Tu naj bi bili izraženi in pojasnjeni nekakšni izvlečki res važnih odločitev, opozorila na nove zakonske predpise in podobno. Pri tem pa se mi zdi izredno važno to, da bi bile te stvari napisane v preprostem, jedrnatem slovenskem jeziku (brez tujk!), razumljivem prav vsakemu našemu človeku.

Zelo zanimiv in poučen bi bil pravni kotichek z direktnimi vprašanji in odgovori. Potem pa še malo kronike, reportaže, kulturni kotichek, osebne novice, mogoče kakšen gospodinjski nasvet, sem in tja kakšna križanka.

In še tole — skoraj bi tudi jaz pozabila. Problemi naših žena! No, nič ne rečem, saj za 8. marec se nas spomnijo v časopisu. Kaj pa doživlja naša zaposlena žena ostale dni v letu? Mati — žena — delavka. Poskusite doumeti te tri besede! In včasih je potrebno tako malo, samo prijazno besedo, toplo... in delo lažje steče.

Tako nekako si jaz zamišljam naš časopis. Naj bo to živ prikaz nekega dogajanja, prikaz uspehov in neuspehov, kronika življenja v našem podjetju kot celoti.

In kdo naj piše?

Tisti, ki je za to poklican in vsak tisti, ki včasih začuti v sebi, da bi rad nekaj spregovoril, pa mu je to težko — morda mu bo lažje napisati.

Ptujsko pismo mladini Mercatorja

Mladinski aktiv TOZD Panonija Ptuj je po številu najmočnejši, obenem pa tudi najaktivnejši med aktivni TOZD Veletrgovine Mercator. Pred dnevi smo prejeli pismo, ki so ga naslovili na aktiv TOZD Poslovna uprava. Kopijo pisma so poslali tudi na naše uredništvo in ga v celoti objavljamo.

MLADINSKA ORGANIZACIJA
TOZD »PANONIJA« PTUJ

MLADINSKA ORGANIZACIJA
VELETRGOVINE MERCATOR

V roke predsednici
tov. Lombardo Nadi

61000 LJUBLJANA

Glede na to, ker se v Ljubljani nismo mogli pogovoriti, vam v tem pismu posredujemo naše predloge in želje.

Morda je najboljše, da se najprej predstavimo. V organizaciji nas je 350 mladih. Na drugi konferenci naše mladinske organizacije, ki je bila konec decembra lanskega leta, smo izvedli reorganizacijo. Zaradi sorazmerno velikega števila mladih in lociranosti naših delovnih enot, je postajalo delovanje mladih v mladinski organizaciji oteženo, predvsem kar se tiče odločanja mladih, urejanja njihovih razmerij in obveščanja o delu. Zato smo tudi mi sledili tendencam ustavnih dopolnil in formirali v okviru naše TOZD tri mladinske delovne aktivne — konference. Prepričani smo, da bomo lahko tako bolj neposredno, množično in učinkoviteje delovali, uresničevali samoupravljanje pri odločanju o družbenoekonomskem položaju mladega človeka, usklajevali njihove interese ter se zavzemali za njihovo socialno varnost. Lahko rečemo, da so prvi rezultati pokazali, da je bila naša odločitev utemeljena.

Na prvi redni seji razširjenega predsedstva smo sprejeli tudi program dela. Ena izmed naših programskih nalog je tudi povezava z mladinskimi aktivom Veletrgovine Mercator in mladinskimi organizacijami poslovnih enot oziroma TOZD Veletrgovine Mercator. Prav zaradi tega se obračamo s tem dopisom na vas. Na kratko bi vam radi obrazložili, kako si zamišljamo to povezavo.

Predlagamo, da bi se pri Mercatorju formirala po delegatskem načelu konferenca zveze mladine Mercator kot centralni organ, ki pa ne bi imela izvršilne funkcije, ampak bi te funkcije ostale na nivoju mladinskih organizacij TOZD.

Želimo, da se v tistih TOZD Veletrgovine Mercator, kjer še ne obstajajo mladinske organizacije, te ustanovijo, kar bi si morala prizadevati konferenca zveze mladine Mercator.

Med vsemi mladinskimi organizacijami Mercatorja bi se razvilo sodelovanje predvsem na športnem področju. Predlagamo konkretno, danaj bi vsako leto ena izmed mladinskih organizacij organizirala mladinske športne igre Mercatorja. Pri organiziranju teh iger bi lahko navezali stike še s sindikalnimi organizacijami. Prve takšne igre bi organizirala morda naša mladinska organizacija.

Nadalje še želimo povezavo tudi na družbenopolitičnem in kulturnem področju. Predlagamo, da bi zveza mladine Mercatorja organizirala vsako leto seminar za vodstva mladinskih organizacij Mercatorja.

To je nekaj predlogov, ki jih je potrebno še razširiti oziroma spremeniti in dopolniti. Upamo, da ne bodo ti predlogi ostali brez sluha.

Vabimo tudi predstavnike mladinske organizacije Mercatorja, da se udeležijo ene izmed sej naše mladinske organizacije, kjer bi se o vsem tem še podrobneje pogovorili.

Prosimo vas, da z našim dopisom seznanite vse mladinske organizacije Mercatorja, da bi s tem sprožili splošno razpravo o naših predlogih.

Mladinska organizacija TOZD »Panonija« Ptuj pošilja tovariške pozdrave vsem mladim Mercatorja.

Pričakujemo odgovor.

Ptuj, dne 28. 3. 1973

Predsednik MO Mercator
TOZD »Panonija« Ptuj

Jože Kaučevič

PRIPIS UREDNIŠTVA:

Dragi mladi tovariši iz Ptuja.

Vaše pismo s predlogi in poročilo s konference mladinskega aktiva v TOZD PU pomeni že začetek povezovanja mladih v Mercatorju in resno pobudo vsem mladim v TOZD, da se čimprej organizirajo in se vam pridružijo na vseh področjih vaše dejavnosti.

Hkrati obveščamo vse mlade, da je Svet ZKS Mercator prav tako dal pobudo za ustanovitev konference Zveze mladine Mercator. In kot pobudniki, bodo zadolženi nekateri člani Sveta ZK tudi sklicatelji prvega sestanka iniciativnega odbora za pripravo konference. Na ta sestanek bodo povabili tudi predstavnike vaše organizacije.

Na posnetku niso nič podobni aranžerjem, toda še trenutek pred tem so bili na lestvah znotraj blagovnice in tako dali poslednji pečat njeni estetski urejenosti

Kako smo poslovali minulo leto?

Minulo leto je preteklo v znamenju družbeno-ekonomskih sprememb (uvajanje ustavnih dopolnil v prakso) in borbe za stabilizacijo. Letna bilanca nam vsekar odkriva, v koliki meri je podjetju uspelo doseči nekatere zastavljene cilje. Ker se nanaša na celotno organizacijo združenega dela, se v njej stapljajo specifičnosti posameznih temeljnih organizacij združenega dela.

Bilanca stanja nam pokaže obseg naložb in njihove viře. Pri pregledu njenih postavk se nam jasno pokaže usmeritev poslovne politike v preteklem letu.

Obratne naložbe na aktivni strani so se povečale za 42 %, vendar pa so se njihove sestavine gibale različno, npr. stanje najbolj likvidnih naložb je bilo naslednje:

	Indeks 71/72
žiro račun	182
blagajna	133
ostala denarna sredstva (devize, menice, čeki, ostalo)	483

ZALOGE

	Struktura		Indeks 71/72
	1971	1972	
— materiala	7,1	6,5	126
— drob. invent., avto-gum, embalaže	3,1	2,1	93
— zal. nedovršene proizv. in last. polproizvodov	1,9	1,7	126
— gotovih proizvodov	0,3	0,2	65
— trgovskega blaga	87,6	89,5	139
Skupaj	100,0	100,0	136

Struktura zalog in indeks za leto 1972 nam kažeta prizadevanje proizvodnih TOZD, da bi zmanjšale zaloge, kar jim je delno tudi uspelo (povečale so se samo zaloge nedokončane proizvodnje). Kljub temu, da so se povečale zaloge trgovskega blaga, pa gre dobršen del tega povečanja predvsem na račun otvoritve novih velikih objektov.

NALOŽBE:

Pri plasmajih iz poslovnih sredstev velja omeniti predvsem vezana sredstva, katerih indeks je 129, naložbe v kreditni sklad banke (indeks 147) in naložbe v potrošniške kredite (indeks 113). Naložbe te vrste so slabo likvidne, vendar pa so za poslovanje podjetja kot je Mercator potrebne poleg drugih obratnih naložb (k temu nas sili že sam gospodarski sistem s svojimi predpisi).

Drugo plat poslovanja predstavljajo osnovne naložbe. Osnovna sredstva po nabavni vrednosti so se povečala za 16 % v letu 1972 v primerjavi z letom 1971. Denar-

Razveseljivo je, da se stanje terjatev zmanjšuje, kajti indeks domačih kupcev je 91, tujih pa 44 (tuje terjatve so padle na polovico stanja v preteklem letu), narasle pa so akontacije dobaviteljem (indeks 169). Pri naložbah velja omeniti še aktivne časovne razmejitve, ki dejansko ne spadajo v ta okvir, jih pa uradna metodologija uvršča med sredstva v obračunu. Njihov obseg se je precej povečal, saj znaša indeks 71/72 = 386.

ZALOGE:

Zaloge so temelj poslovanja, zato so usmerjene vanje naše naložbe. V preteklem letu smo si prizadevali, da bi bile manjše in da bi se hitreje obračale, kar bi se pokazalo na povečanem dohodku. Kako smo uspeli v svojih prizadevanjih, nam bo pokazala naslednja struktura:

za katerega se trudimo, da bi se povečal v skladu s širjenjem obsega poslovanja (v letu 1972 se je povečal napram 1971 na 117).

Prav tako sta se povečala tudi ostala dva sklada; rezervni sklad se je povečal za 51 %, sklad skupne porabe pa za 40 %.

Bilančna vsota za celotno podjetje je znašala 850.932.095,58 din in je njeno stanje naraslo v letu 71/72 za 29 %. Vrednostni podatki nam ne bi v toliki meri prikaza-

li gibanja naložb in sredstev, zato smo se odločili le za strukturalna števila in indekse.

STROŠKI:

Bilanca uspeha pa nam daje pregled nad poslovnimi tokovi, katerih rezultat je cilj našega poslovanja — dohodek. Porabljeni sredstva v letu 1972 so znašala din 2.052.623.594,14 in so se povečala od lanskih za 31 %. Struktura stroškov je bila naslednja:

	Struktura		Indeks 71/72
	1971	1972	
— zaloge v proiz. na začetku leta	1,0	1,1	139
— porab mat. in storitev drugih	74,7	75,4	135
— neproizvodne storitve	2,8	2,9	135
— dnevnice, ter. dod., nagrade vajencev	2,6	2,5	127
— drugi materialni stroški	2,1	2,8	185
— amortizacija	16,8	15,4	123
Skupaj	100,0	100,0	134
— materialni stroški in amortiz.	15,1	15,5	134
— nabavna vrednost trg. blaga	84,4	84,0	130
— izredni izdatki	0,7	0,7	132
— zaloge v proiz. na koncu leta	-0,2	-0,2	122
Porabljeni sredstva	100,0	100,0	131

Izjemen porast vidimo le pri drugih materialnih stroških, vendar so v to postavko vključeni najrazličnejši stroški, ki se tudi razlikujejo od enote do enote. Kljub porastu predstavljajo le majhen procentualni delež v porabljenih sredstvih. Manjši porast kot ostale postavke beležijo le dnevnice, terenski dodatki, nagrade za delo učencev itd., kar vsekakor kaže, da želimo stroške te vrste zmanjšati na najugodnejši obseg. Ni rečeno, da tega ne sku-

šamo doseči tudi pri ostalih postavkah, vendar moramo pri stroških materiala in storitev upoštevati, poleg dejanske rasti, tudi stopnjo inflacije, ki je stroške napihnila.

Če od celotnega dohodka din 2.262.380.154,93 odštejemo porabljeni sredstva, dobimo dohodek v višini din 209.756.560,79. Za primerjavo s prejšnjimi obdobji navajamo tudi strukturo realizacije oz. celotnega dohodka:

REALIZACIJA

	Struktura		Indeks 71/72
	1971	1972	
— proizvodov in proizv. storitev	8,7	9,4	140
— neproizvodnih storitev	0,8	0,6	87
— trg. blaga, materiala in odpadkov	88,4	87,7	130
— ostalo	0,2	0,2	133
— dohodki od obresti	0,2	0,1	125
— izredni dohodki	1,7	2,0	155
Celotni dohodek	100,0	100,0	131

Razveseljiva je rast realizacije proizvodnih dejavnosti, tudi realizacija trgovskega blaga ne zaostaja. Izjemen porast imajo le izredni dohodki. V tem povečanju so

zajeti najrazličnejši dohodki, predvsem izterjane, pa že odpisane terjatve itd.

Dohodek, dosežen v letu 1972 se je razdelil na:

	Struktura		Indeks 71/72
	1971	1972	
— zakonske in pogodbene obveznosti	19.753.922	36.573.029	185
— osebni dohodki bruto	110.663.986	137.548.816	124
— obvezni rezervni sklad	1.102.874	4.398.508	399
— del dohodka za potrebe družbenih služb	275.757	345.901	125
— poslovni sklad	22.598.956	19.034.508	84
— v sklad skupne porabe	6.535.812	11.855.799	181
— akumulacija brez redne amortizacije (zvišana amor. + rez. skl. + posl. skl. + skl. skup. por.)	62.261.074	73.631.543	118

Če pregledamo le zgornje strnjene številke, nam je jasno, da stabilizacijska politika ni dosegla v polni meri zastavljenega cilja — razbremenitve gospodarstva.

OBRESTI, PROVIZIJE, POGODBENE OBVEZNOSTI...

Obresti za kredite in provizija ter druga plačila za bančne storitve so se povečale za 144 %, za-

na sredstva za investicije so se tudi povečala, zaloge investicijskega materiala pa so se zmanjšale, investicije v teku pa so porasle na 147.

Naložbe v sklad stanovanjskih hiš ostajajo iste, ker se podjetje ne usmerja v lastništvo stanovanjskih hiš, ampak daje kredite svojim delavcem za pridobitev lastnih stanovanj in hiš. Povečale so se naložbe v rezervni sklad (indeks 122) in naložbe v sklad skupne porabe (indeks 128). Ker plačujemo iz sklada skupne porabe regres za družbeno prehrano in za dopust, je treba nameniti tudi večja sredstva v okviru sklada skupne porabe.

Na pasivni strani bilance stanja so prikazana sredstva po svojem izvozu. Med tekočimi obveznostmi velja omeniti kratkoročne kredite, ki so se povečali za 91 %, obveznosti do dobaviteljev za osnovna sredstva so se zmanjšale (indeks 21), obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva pa so se povečale za 18 %, povečale so se tudi akontacije, prejete od kupcev, za 497 %.

DOLGOROČNI BANČNI KREDITI

	Struktura		Indeks 71/72
	1971	1972	
— za obratna sredstva	63,5	68,1	115
— za osnovna sredstva	26,1	23,5	96
— za osnovna sredstva od drugih delovnih organizacij	10,4	8,4	86
Skupaj	100,0	100,0	107

Rast kreditov za osnovna sredstva se zmanjšuje, ker podjetje opuša intenzivno investicijsko dejavnost in bo poskušalo v naslednjem obdobju povečati lastna obratna sredstva, da bi ne bilo v

toliki meri odvisno od bančnih kreditov.

SKLADI:

Med lastna sredstva spadajo skladi, predvsem poslovni sklad,

Mehanografija in blagajne

BLAGAJNA V TRGOVINI JE SESTAVNI IN NELOČLJIVI DEL CELOTNEGA BODOČEGA KOMPJUTERSKEGA SISTEMA MERCATOR

V drugi polovici meseca februarja je firma NCR organizirala za vodilne delavce našega podjetja enodnevni seminar o uvedbi mehanografije in s prikazom razvoja blagajn NCR.

Dejstvo je, čeprav je mehanografija zelo draga, da si sodobnega in velikega podjetja brez nje ne moremo zamišljati. Uvedba kompjuterskega sistema — mehanografije je za vsako podjetje zelo trd oreh. To zahteva znatna sredstva za nakup strojev, opreme, prostorov in precej denarja za vzgojo kadra. Končno pa je treba celotno poslovanje prilagoditi organizaciji, ki jo zahteva ta sistem. To delo ni enostavno, prav zato je še kako važno, da ga vodi strokovno usposobljeni in dela voljni uslužbenci. Skratka gre za to, da je treba tudi v mehanografskem centru dobro gospodariti, kar praktično pomeni, da je treba center v čim krajšem času in s čim manj sredstvi usposobiti za uspešno delo. Vsaka izgubljena ura je izguba denarja, in to ne malo, saj zaračunavajo podobni centri kar 200.000 S din na uro. Torej k delu je treba pristopiti z vso resnostjo in odgovornostjo.

Na seminarju so nam z diapozitivni prikazali različne velikosti omenjenih naprav in sicer od 75—100—150, 200 in 300 NCR Century. Mercator je sklenil pogodbo za NCR Century 150, kar je glede na velikost podjetja več kot dovolj. Ta sistem ima poleg drugih prednosti, da dnevno preko telefonov lahko dobi podatke izven Ljubljane. Npr. iz Ptuja, Beograda, Tržiča itd., skratka sposobnost centra je velika.

Glede rentabilnosti žal še nimamo izračunov, toda strokovnjaki omenjene firme so v izvajanju potrjevali, da je mehanografija zelo rentabilna, da pa razumljivo kot vsaka investicija tudi ta zahteva, prvo, precej denarja in truda ali kot v naravi pravimo,

najprej moraš sejati, nato šele lahko žanješ. Osebnostem sem prepričan, da je izvajanje strokovnjakov NCR resnično in dobronamerno, saj zelo dobro poznamo njihove NCR blagajne. Prav o teh je bilo na seminarju precej povedane. Predavatelj nas je seznanil, da je prva nacionalna blagajna bila izdelana leta 1884. Od tedaj dalje je firma izdelala številne raznovrstne blagajne in vsaka je bila bolj izpopolnjena. Posebej so nam povedali, da imajo v prodaji že prve elektronske blagajne in da je vredna nekaj več kot 12.000 DM. Ta ima neprimerno večje kapacitete kot vse doslej. Problem kot za vse blagajne NCR je njihova previsoka cena. Za nas trgovce pa je važno, da vemo, da se bodo

v bližnji bodočnosti kot rezultat stalnega tehnološkega napredka morale dosedanje mehanične blagajne umakniti elektronskim. Podobno kot so se že večina mehaničnih računskih strojev v pisarnah. Skratka tehnika gre neusmiljeno pot naprej.

Zanimiva je ugotovitev, da podjetje NCR prodaja svoje blagajne v več kot 120 državah. Tisti, ki se odločajo za njihove blagajne jim zastoj naredijo načrte za zapored blaga v veleblagovnicah ter seminarje za blagajničarke.

Predavatelj je s posebnim poudarkom opozoril, da je delo blagajničark zelo težko, saj morajo z desno roko tipkati, z glavo misliti ter z levo roko neprekinjeno delati.

Namen blagajne ni samo evidentirati točno iztrženega izku-pička, temveč ima tudi veliko javno kontrolno funkcijo, tako za podjetje kot za kupca, saj ima vsak kupec možnost, da vidi znesek za vsak artikel in za skupno vsoto. To je zelo pomemben preventivni ukrep, tako, da se celo ne da črtati evidentiranih — registrirani iztržek. In zaman stari pregovor, ki pravi: »da je blagajna duša podjetja«. Še več, pri našem podjetju je več sto blagajn, to pomeni celo združenje duš, katerim (blagajničarkam) moramo dati vse priznanje, saj so doslej opravile veliko delo in prepričan sem, da bodo po tej poti tudi nadaljevale.

JOŽE RENER

Blagajničarke — tri opravila hkrati: z eno roko tipka, z glavo misli in z drugo roko neprestano podaja blago

ha, ha, ha

Kako »nova prijateljica«. Ona je moja tajnica za domače naloge!

Kje si preživel zimske počitnice?

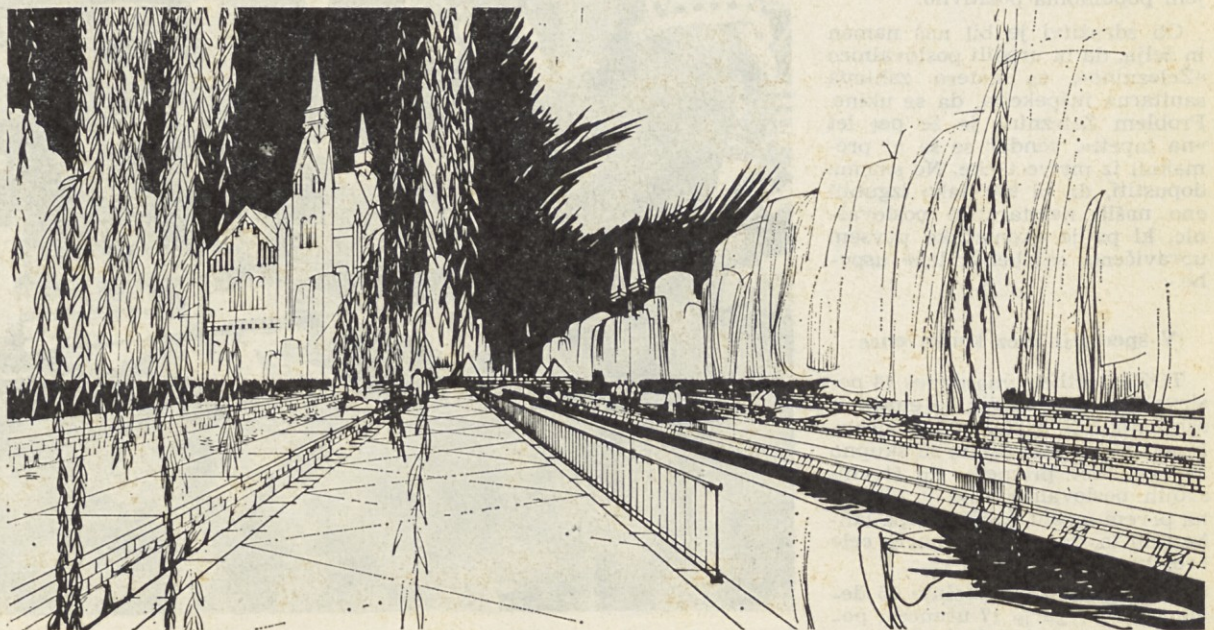
— En teden v Kranjski gori, ostale dni pa v marcu...

V avtobusu.

— Koliko ste stari gospod?

— Kako me morete kaj takega vprašati?

— Rad bi vedel le, če ste stari dovolj, da bi stali na lastnih nogah, sedaj stojite namreč na mojih.

Urbanistična študija ureditve predela okoli uprave Mercatorja, iz Investinega projektivnega biroja

TOZD Metlika

Z dvema skromnima poslovalnicama, Špecerijo in Manufakturo, ki jih je prevzela od Kmetijske zadruge, je pričelo pred dvaindvajsetimi leti svojo pot Splošno trgovsko podjetje Metlika, predhodnik TOZD Metlika. Prva nova pridobitev je bila bencinska črpalka. Za zgraditev črpalke se je kolektiv odločil iz preprostega razloga, ker je bila ta investicija v Metliki potrebna in še danes po tolikih letih dobro služi svojemu namenu zlasti ker še nima konkurence v Metliki in bližnji okolici. V naslednjih letih so si ure-

znašal 1966,00 din, kar je kar za 22 % višji od povprečja v letu 1971.

Kadri in obratna sredstva

Problem s katerim se srečujejo že nekaj let, je problem učencev, predvsem fantov, ki jih je težko pridobiti za trgovski poklic. Še tiste učence, ki jih pridobijo, po

končanem šolanju odidejo v industrijo. Samo v lanskem letu je odšlo v tovarne kar osem učencev. Da bi ljudi obdržali v trgovini, so uvedli na primer v blagovnici non stop obratovni čas, ker vemo, da mnoge moti deljen delovni čas.

Poleg kadrovskega problema jih tare tudi problem pomanjkanja obratnih sredstev in problem skladišča, ki ga imajo kar na trinajstih mestih. Prizadeli so jih tudi zadnji stabilizacijski ukrepi, ki predpisujejo zmanjšanje zalog, kar za dislocirano TOZD, ki je oddaljena od vsakega proizvodnega centra približno 100 km, ni rav-

no najbolj ugodno. Tudi ukinitve prodaje za devize lahko rečemo, da je ukrep, ki se ga TOZD Metlika ni ravno razveselila. Tu so namreč prodaj precej blaga za tuja plačilna sredstva, saj je znano, da so s tega in sosednjega hrvaškega območja odšli mnogi na delo v tujino.

Višji promet pri enakih zmogljivostih

Kljub problemom pa so v TOZD Metlika sprejeli na eni izmed sej DS plan za leto 1973, ki predvideva 10 % zvišanje prome-

FRANC KOBE, direktor TOZD Metlika

dili še nekaj novih poslovalnic, leta 1964 pa se je kolektiv odločil za združitev z ljubljanskim Mercatorjem. Delavci STP so uvideli, da nimajo možnosti za zgraditev novega objekta, zato so šli v integracijo, v kateri so videli svoje perspektive.

O pozitivnosti integracije je v razgovoru povedal direktor TOZD tovariš **Franc Kobe**:

»Od integracije naprej je bila v Metliki z združenimi sredstvi zgrajena nova samopostrežba z bifejem in adaptirana blagovnica. Potrebni so bili precejšnji napori, da smo do tega prišli. Sami prav gotovo tega ne bi zmogli, zato ocenjujem združitev z Mercatorjem popolnoma pozitivno.

Ob združitvi je bil naš namen in želja, da bi uredili poslovalnico »Železnino«, za katero zahteva sanitarna inšpekcija, da se ukine. Problem Železnine je že pet let »na tapeti«, vendar se še ni premaknil iz mrtve točke. Ne smemo dopustiti, da bi kar tako izgubili eno naših najstarejših poslovalnic, ki pa je ekonomsko povsem upravičena, saj beleži lepe uspehe.«

V špeceriji brez konkurence

TOZD Metlika ima danes 14 poslovalnic, od tega jih je enajst v sami Metliki in tri zunaj mesta, ki so lansko leto ustvarile skupno 35 milijonov prometa. Po številu svojih poslovalnic smo v Metliki na prvem mestu, zapišemo pa lahko tudi to, da smo v špeceriji celo brez konkurence.

TOZD Metlika zaposluje 65 delavcev, od tega je 17 učencev, povprečni mesečni dohodek na zaposlenega pa je v lanskem letu

Se bodo tudi ti mladi ljudje raje preusmerili v industrijo? Upajmo, da se Ilija Golež, Biserka Brdar in Nevka Ambrožič dobro počutijo na svojih delovnih mestih v metliški blagovnici

Dekleti Nedeljka Sumina in Pavla Petrič sta kot »iz škatlice«. Tudi urejenost prodajalk odločilno vpliva na kupec

ta. O načrtih pa je tovariš direktor povedal:

»Glede investicij ne bo nič, edino poslovalnico na Radovici bomo preselili in uredili v drugi stavbi. Želje in potrebe so velike, lastnih sredstev ni, iz skupnih sredstev pa v tekočem letu ni izgledov, da bi kaj vlagali.«

Da bi dosegli čim večjo zainteresiranost zaposlenih na svojih delovnih mestih, so pri TOZD Metlika sklenili, da bodo organizirali seminar oziroma sestanek, na katerem naj bi govorili o problematiki gospodarjenja. Vsakdo naj bi tako dobil pravo sliko in pogled na poslovanje, saj mnogi ne vedo, kam se dinar obrača in deli. Če bo vsakdo to vedel, bo bolj zainteresiran za delo in manj pasiven do nekaterih perečih vprašanj. Večino ljudi zanima zaradi

neobveščeniosti le kuverta, zato jih bo potrebno vključiti v dobro zdravo gospodarjenje od katerega je seveda odvisen osebni dohodek. Dokler ta pojem ne bo razčiščen, bo vedno prihajalo do nesoglasij.

Ustanovljena aktiva ZK in ZM

V tej naši TOZD delujeta tudi aktiva ZK in ZM. Prvi šteje 4 članke, aktiv ZM pa 32. Komunisti so se obvezali, da čimprej pridobijo nove člane, predvsem mlade, da bi tako aktiv razširili in pomladili.

Mladinska organizacija se je doslej uveljavljala le na športnem področju, vendar imajo v programu izdelavo svojega akcijskega programa, ki bi zajemal še ostala področja, kjer bi se lahko mladi uveljavljali.

N. LOMBARDO

V poslovalnici »Oprema« smo srečali predsednika mladinskega aktiva Branka Gašperiča

Ste že kdaj »tankali« bencin v Metliki? Prav gotovo niti pomislili niste, da bi to bila naša poslovalnica. Res, da je brez napisa, ampak Mercatorjeva je.

Kolektiv PE Metlika se je odločil za njeno zgraditev pred 13 leti, ker je pač v Metliki še niso imeli. Še danes, po nekaj letih, je edina bencinska črpalka v Metliki, ki oskrbuje vse večje število avtomobilov z gorivom, za TOZD Metliko pa je poslovalnica, ki se s svojimi poslovnimi uspehi uvršča med najuspešnejše.

Če notri ni prostora, bomo pa postavili »robo« ven, so sklenili v metliški prodajalni Zeleznina, ki bo morala, če se ne bodo našla sredstva za njeno preureditev, zapreti svoja vrata. Tako Metličani, pa tudi sama TOZD si tega ne želijo.

Blagovnica v Metliki je prvi objekt, ki ga je TOZD Metlika pridobila iz skupnih sredstev. Odprli so jo leta 1966. Prostori niso bili novi, temveč le adaptirani. V začetku poslovanja so prostori ustrezali potrebam, medtem ko sta danes obe etaži še kako premažni za številne nove artikle, ki jih blagovnica nudi svojim potrošnikom.

Po doseženem prometu je na prvem mestu med metliškimi poslovalnicami, saj je v lanskem letu dosegla 7,251.525 din prometa.

Posebnost blagovnice je v tem, ker prodaja tudi gradbeni material, stavbno pohištvo in polizdelke, ki še zadostujejo potrebam kupcev metliškega in sosednjega hrvaškega območja.

V blagovnici je zaposlenih osem delavcev in dva učenca in po prometu sodeč lahko sklepamo, da so prizadeven kolektiv, ki si kljub tesnim prostorom in problemu skladišča prizadeva, kupcem dati vse tisto, kar od njega pričakujejo.

Izredno lep in domiseln detalj iz ptujske blagovnice. Tudi to je zamisel Investinih arhitektov

Uspešen zbor v nedeljo

Občni zbor sindikalne organizacije TOZD Hrana smo imeli dne 11. 3. 1973. Udeležba je bila številna. Žal pa se na naše vabilo občnega zbora ni udeležil nihče od mestnega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti.

Iz poročila:

Izvršni odbor OOS je imel skupaj 16 sej. Na njih je razpravljalo o problemih v delovni organizaciji in problemih članov kolektiva, ki so se pojavili v tem času. Že na 1. seji je IO razpravljalo o rekreaciji članov in sprejel sklep, da predlaga DS nakup prikolice, kar je DS odobril. Pokazalo se je, da bi potrebovali vsaj še dve prikolici. Tudi ta predlog je DS sprejel in kupili smo še dve prikolici v letu 1972. Tako je v naših prikolicah letovalo lansko leto 22 članov kolektiva z družinami. V letu 1971 smo plačali tudi 12 članom polovico stroškov letovanja v Kaštel Starem pri Splitu. Mestni sindikalni svet je dal leta 1971 9 članom regres za preventivno zdravljenje, leta 1972 pa 10 članom.

Izvršni odbor OOS je razpravljalo o stanovanjskih problemih in skupaj z DS reševal prošnje za posojila za stanovanjsko gradnjo.

Na zadnjem občnem zbrju je bil sprejet sklep o prodaji zemljišča v Iškem Vintgarju, vendar do tega ni prišlo, ker so se predpisi o prodaji zemljišč bistveno spremenili. Zemljišče smo dali ponovno izmeriti in postavili mejnike, postavili smo nekaj stebrov za ograjo, nasadili vrtnice in breze. Več članov kolektiva vestno sodeluje pri urejanju tega zemljišča.

V zadnjih dveh letih je bilo tudi več strokovnih ekskurzij. Organizirane so bile skupaj z upravo in to: 4-dnevna ekskurzija na Češkoslovaško, 2-dnevna v Beograd in na Madžarsko, enodnevne pa v Avstrijo, Italijo, Zagreb in Ptuj. Za te ekskurzije so stroške nosili delno sami udeleženci, del uprava in del sindikalna organizacija.

V letu 1971 smo našim deset, petnajst in dvajsetletnikom podelili diplome, v letu 1972 pa smo jih obdarili s knjigami. Upokojence smo v letu 1971 povabili za novo leto v dom JLA, vendar se nekateri niso mogli udeležiti zaradi boleznih in oddaljenosti. Zato smo v letu 1972 vse upokojence obiskali na domu in jih obdarili. Bili so vsi zelo zadovoljni in veseli, ko po tolikih letih nismo pozabili nanje.

Dan žena praznujemo vsako leto skromno. Vsako ženo obdarimo s skromnim darilom, ker v naših pogojih dela ni mogoče izvesti drugače.

Predsednica IO je povedala še nekaj predlogov za nadaljnje delo. Novi IO naj sodeluje pri sprejemanju samoupravnega sporazuma, sodeluje v organih upravljanja, sodeluje pri reševanju stanovanjskih problemov itd.

Zatem je blagajničarka prebrala finančno poročilo, svoje poročilo pa je podal tudi nadzorni odbor.

Razprava:

Z razpravo je začel vodja komercialne tovariš Starič. Poročal je o poslovanju v letu 1972. Opozoril je predvsem na visoke stroške, katere bi bilo nujno zmanjšati.

Posebej bi morali paziti tudi pri izdaji blaga na dobavnice, ker se pri 90 dni starih terjatvah odbije 12,5% zneska fakture.

... alkoholizem ...

Tovariš Stane Zajelšnik, poslovodja SP Vrhovci, je govoril o alkoholizmu, ki se pojavlja med delovnimi ljudmi. Vinjen delavec ne more v redu opravljati dela, posebno pa ne v trgovini. Z njegovim površnim delom je prizadet ves kolektiv, če pride do primanjkljaja. Takim delavcem bi morali vsi pomagati, da jih odvremo od alkoholizma. Tu bi morala posredovati tudi sindikalna organizacija. Sodelavci bi morali take člane kolektiva prijaviti. Podpreti moramo predlog, da bifeji in drugi gostinski lokali ne bi točili alkohola pred delovnim časom, to je vsaj pred 7. uro zjutraj.

Tudi tovariš Zajelšnik je razpravljalo o visokih stroških elektrike, telefonov, drobnega inventarja, pisarniškega materiala in kurjave. Pri vseh teh bi se dalo prihraniti tudi večjo vsoto. Zato ni potrebno nobeno posebno znanje, pač pa mnogo dobre volje in prizadevanja vsega kolektiva.

... nedeljsko delo ...

Tovarišica Janežičeva je razpravljala o dežurnem delu ob nedeljah. Za naš kolektiv je to dodatni problem, ker so pri nas zaposlene večinoma ženske. Te pa komaj čakajo na nedeljo, da se vsaj ta dan v tednu posvetijo družini. Tudi pri plačilu dežurstva bi bili prikrajšani, saj nedeljski promet ni tako velik, da bi kril vse stroške. Vsaka domača gospodinja se lahko oskrbi z živili za več dni skupaj, ne pa samo za nedeljo. Turistom, ki prihajajo k nam, pa so namenjeni gostinski lokali — hoteli, moteli, restavracije. Naša sindikalna organizacija bo odločno nasprotovala nedeljskemu delu v trgovinah. Vsi prisotni so se soglasno strinjali s tem predlogom.

... stanovanjska vprašanja ...

Tovarišica Marjanca Vrhovec je govorila o stanovanjski problematiki. Po anketi, ki je bila izvedena v letu 1972, potrebuje 46 članov kolektiva nova stanovanja, 5 članov bi rado stanovanje povečalo, 5 članov pa izboljšalo stanovanjske prostore. Od tega si želi v letu 1973 23 članov rešiti stanovanjski problem, v letu 1974 16 članov, v letu 1976 pa 5 članov kolektiva.

V zadnjih dveh letih je bilo na razpolago 539.000 din sredstev za stanovanjska posojila. Razdeljena so bila po kriterijih, ki jih je sprejela naša komisija v okviru poslovnika Mercator. Posojilo je prejelo 25 članov kolektiva. Letos bo sredstev predvidoma 300.000 din, prošnja pa je že do sedaj za 550.000 din. Tovarišica Vrhovec je predlagala, da bi sindikalna organizacija in DS izvolila komisijo, ki bi temeljito proučila, kdo je bolj upravičen do posojila. Mlajšim delavcem pa je predlagala, da se že sedaj odločijo za stanovanjsko varčevanje in ne takrat, ko bi stanovanje že potrebovali.

Tovarišica Vrhovec je še predlagala, da se kriteriji, po katerih se delijo stanovanjska po-

sojila, ponovno pregledajo in dopolnijo, če je potrebno.

... dopusti ...

Tovarišica Magda Kovač, prodajalka iz SP Vrhovci, je razpravljala o prikolicah, ki jih lahko koristijo naši člani. Predlagala je, da si člani že sedaj planirajo letni dopust, da ne bo potem nepotrebnih nesporazumov. V času letnih počitnic naj bi imeli pri koriščenju prikolic prednost starši šoloobveznih otrok.

... gospodarjenje ...

V razpravi je sodeloval tudi direktor, tovariš Adolf Šmid, ki se je udeležil občnega zbora, čeprav je v bolniškem staležu. Pozdravil je vse navzoče in pohvalil udeležbo, ki je bila številna. To je dokaz, da se zanimamo za probleme, ki jih prinaša stabilizacija. Podal je smernice za gospodarjenje, ki so: povečati družbeni proizvod, omejiti osebno, investicijsko in družbeno potrošnjo, povečati osebne dohodke samo v skladu s produktivnostjo itd. Da bomo vse to dosegli, moramo učinkovito nadzorovati poslovanje, povečati obratna sredstva. Naš kolektiv mora vsako leto do leta 1976 ustvariti 132 milj.

Pretekla leta smo veliko investirali v nove prodajalne in v adaptacijo starih. V načrtu imamo sedaj šest adaptacij, trenutno pa je v adaptaciji poslovalnica Poljska cesta 20.

... zaloge ...

Pomembno je tudi obračanje zalog. Zaloge ne smejo biti prevelike, asortiment blaga pa mora biti čimbolj pester.

... in še enkrat: nedeljsko delo — ne! ...

Tovariš direktor je še predlagal, da se da na mestni svet predlog, da se da naš kolektiv soglasno ugotovil, da je nedeljsko delo nepotrebno, še v soboto naj se skrajša vsaj do 17. ure. Predlog je bil sprejet z odobravanjem vseh prisotnih. Nedeljsko delo je mnogokrat tudi vzrok za razdore v družinah, družina pa mora biti naša prva skrb, saj je temelj naše družbe. Marsikdo si bo zaradi nedeljskega dela poiskal delo v drugi stroki.

Tovariš Starič je govoril še o maržah, ki so pri nekaterih živilih tako minimalne, da ne krijejo niti osebnih dohodkov. Zato je potrebno pospešiti prodajo takega blaga, ki ima večjo maržo, da bi ustvarili večji dohodek, 13% marže krije komaj vse stroške.

... novo vodstvo ...

Potem, ko je delovni predsednik tovariš Cimerman predlagal razrešnico staremu IO in nadzornemu odboru, je kandidacijska komisija predlagala naslednje člane sindikata za IO OOS TOZD Hrana:

Matija Cimerman — poslovodja v bifeju Tržaška 37 b,
 Jožica Janežič — poslovodja v SP Grosuplje,
 Magda Kovač — prodajalka v SP Vrhovci,
 Anton Kovelj — šofer kombija, Štefka Levstik — poslovodja v prodajalni Tržaška 46,
 Marjanca Nartnik — blagajničarka v SP Tržaška 37 b,

Betka Pajk — namestnik poslovodje Eyprova 19,
 Jožica Tekavec — namestnik poslovodje Levstikov trg 7,
 Marjanca Vrhovec — likvidator faktur na upravi,
 Vinko Zajc — prodajalec v SP Rožna dolina,
 Kristina Zorko — blagajničarka na upravi.

Za nadzorni odbor so bili predlagani:

Helena Kušar — prodajalka v poslovalnici Puharjeva 3,
 Rozi Svetič — knjigovodja za obračun OD na upravi,
 Stane Zajelšnik — poslovodja SP Vrhovci.

Za skupni svet sindikalne organizacije Mercator je kandidacijska komisija predlagala bodočega predsednika IO, ki ga bodo člani IO izvolili na svoji prvi seji.

Z dviganjem rok so bili vsi predlogi enoglasno sprejeti.

Blagajna vzajemne pomoči

Po končanem občnem zboru OOS TOZD Hrana smo imeli še občni zbor blagajne vzajemne pomoči.

Odbor blagajne vzajemne pomoči se je trudil, da bi poslovanje potekalo po poslovniku ter po vseh možnostih, ki so obstajale, da se je nudila finančna pomoč vsakemu članu, ki je prošil za posojilo. V obdobju dveh let sicer ni bilo večjih težav v poslovanju, vendar pa zaradi številnih prošelj nismo mogli prosilcem dati vedno posojil v celoti. Posojilo je pri BVP koristilo povprečno na mesec 45 članov. V dveh letih pa je koristilo posojilo skupaj 109 članov v znesku 299.000 Ndin. Najeta posojila so člani redno vračali.

Trenutno ima blagajna vzajemne pomoči 191 članov od 209 zaposlenih pri naši TOZD. Mesečno plačujemo člani po 10 din članarine, lahko pa tudi več.

Odbor BVP je na svoji seji ponovno pregledal pravilnik in predlagal nekaj sprememb. Občni zbor jih je potrdil. Pravilnik bo ponovno razmnožen in razdeljen med vse člane kolektiva, tudi med tiste, ki še niso člani BVP, da se spoznajo z njim in pristopijo med člane, ker s tem pomagajo sebi in drugim.

Na prvi seji novega IO OOS TOZD Hrana je bila izvoljena za predsednika ponovno tovarišica Janežičeva, za tajnika tovarišica Marjanca Vrhovec, za blagajničarko pa tovarišica Kristina Zorko. Za skupni sindikalni svet Mercatorja sta bila izvoljena Jožica Janežič in Vinko Zajc. Izvoljeni so bili tudi trije člani za komisijo za dodeljevanje stanovanjskih posojil.

Kristina Zorko

Kdo izmed vaju je zvonil?

Razprava o življenjskih vprašanjih kolektiva

Kolektiv TOZD Metlika je imel dne 27. 2. 1973 v večernih urah svoj redni letni občni zbor v na novo preurejeni in željno pričakovani sejni dvorani, v kletnem prostoru upravne stavbe. Udeležilo se ga je 58 članov od 82 zaposlenih skupaj z učenci v 14 prodajalnah.

Iz predsednikovega poročila

Poročilo predsednika naše OOS, tovariša Antona Ambrožiča, je bilo izčrpno, saj je zajelo celotno poslovanje za obdobje od preteklega občnega zbora. Seznanil nas je z uspehom enote — finančnim rezultatom, osebnimi dohodki, izplačano vrednostjo točke po poslovalnicah, posebej za poslovodje in prodajalce. Glede rekreacije je dejal, da letni dopust v pravem smislu besede koristi le malo delavcev. Vzrokov za to je veliko. Upa, da so ti le prehodnega značaja. V zvezi s tem je opozoril na veliko število izostankov v letu 1972 zaradi bolezni, porodniških dopustov in skrajšane delovnega časa. Ti izostanki so bili tako veliki, da so znašali dnevno 3,6 zaposlenih.

Sredstva, namenjena za stanovanjsko izgradnjo, nismo vlagali v nakup in izgradnjo družbenih stanovanj, temveč smo dodeljevali posameznikom posojila, ker smo pač sodili, da tako najhitreje rešujemo število problemov zaposlenih.

Izobraževanje je še vedno na mrtvi točki. Vzrok za to je predvsem v deljenem delovnem času in oddaljenosti centra za izredno izobraževanje od mesta Metlike. Nujno bi moralo imeti več zaposlenih poslovodsko šolo.

Deljnega delovnega časa in nedeljskega dela ni hotel posebej obravnavati, ker je bil prepričan, da bo razprava po poročilu dovolj pestra in bo zajela tudi ta problem.

Razprava:

Sledila je razprava, v katero se je prvi vključil tovariš Alojz Skoliber. Spregovoril je o liku in položaju trgovskega delavca v današnjem času, o njegovi dol-

žnosti in odgovornosti. Odlike poštenega trgovskega delavca moramo vsi spoštovati, ne glede na delovno mesto, ker le tako bomo lahko z združenimi močmi uresničili načela iz Titovega Pisma.

O problemu nedeljskega dela v poslovalnicah Samopostrežbi in Bifeju je že razpravljal delavski svet. Izračun je pokazal še kar zadovoljiv rezultat, tako da velja tak delovni čas nadaljevati, vendar se nezadovoljstvo med trgovskimi delavci iz dneva v dan povečuje. Nujno bi bilo, da bi republiški odbor sindikata sprejel o tem enotna načela. Zgodil se je primer, da je zaposlena v bifeju ostala brez otroškega dodatka ravno zaradi izplačanih nadur ob teh dnevih in je zategadelj oškodovana.

V zvezi z osebnimi dohodki, kjer je vedno toliko problemov, so navzoči izrazili željo, da bi bilo nujno, da bi imel Mercator enoten pravilnik o obračunavanju osebnih dohodkov.

V nadaljnji razpravi je tovariš Franc Kobe, direktor TOZD poudaril, da smo v preteklem letu gospodarili v skladu z resolucijo, saj so osebni dohodki in skupna poraba rasli počasneje od sredstev za sklade. Delitveno razmerje je bilo 62% za osebne dohodke, 38% pa za sklade.

Stabilizacijski ukrepi so dosegli tudi nas in tako so naše investicije (pri tem je tovariš direktor mislil predvsem na prodajalno Železnino), zopet zamrle. Dejstvo je, da ta prodajalna v tem obsegu ne bo mogla več biti dolgo konkurenčna, ker imamo v Metliki kar tri zunanje tovrstne trgovine: Novotehno iz Novega mesta, Metalko in sedaj še Jugotehniko iz Ljubljane. Medobčinska inšpekcijska služba pa je v določbi navedla, da se mora prodajalna Železnina adaptirati, sicer jo bo potrebno zapreti.

Glede nedeljskega dela je dodal, naj zadevo poizkusi rešiti sindikalna organizacija, ki se naj poveže z občinskim sindikalnim svetom. Prepričan je, da bomo našli pri njih razumevanje, ki ga bo podprl tudi sam.

Časopis Mercator prebere le malo število ljudi. Želel bi, da se o uspehih in problemih drugih TOZD seznanijo vsi, ker se bomo s tem izo:raževali, marsikaj koristnega pridobili in tako uporabili v praksi na svojem delovnem mestu.

Gost občinskega sindikalnega sveta nas je seznanil o izvajanju

TOZD DETAIL — LITIJA

Nova osnovna organizacija sindikata

Sredi marca so imeli svoj občni zbor tudi člani sindikata litijskega področja TOZD Detail. Občnemu zboru so prisostvovali predsednik občinskega sindikalnega sveta Litija, s strani vodstva in družbenopolitičnih organizacij podjetja pa tovariši Edo Božič, Drago Arhar, Marjan Pogačnik in Ivanka Vrhovčak.

Ne bi mogli reči, da je bilo na občnem zboru živahno, da so trgovski delavci iz litijskega področja zavzeto razpravljali o svojih razmerah. Toda, ne glede na to, je zbor potekal tako, da obeta posledaj živahnejše delovanje in udeleževanje tega kolektiva.

Namesto prvotno zamišljene organizacije sindikata, ki bi naj delovala kot pododbor, smo se na občnem zboru v Litiji dogovorili, da bi bilo veliko boljše, če ustanovimo osnovno sindikalno organizacijo, ki bo tudi s tako organizacijsko podlago imela možnost bolj vsestransko in učinkovito delovati v kolektivu. Poudarili smo pomembnost zavzetega delovanja sindikata v kolektivu, ki mora veliko bolj kot doslej biti seznanjen s celotnim poslovnim, samoupravnim in političnim življenjem svoje TOZD in celotnega podjetja, ki pa mora hkrati imeti vse možnosti neposredno, prek delegatskega sistema polno delovati na vseh področjih in uveljaviti ter potrditi svoj samoupravni status.

V zvezi s tem smo na občnem zboru govorili o ustanovitvi samostojne TOZD Litija. Dejali smo, da je to ustavna pravica delavcev litijskega dela Mercatorja, kako se bodo organizirali. Toda, za tako odločitev jim morajo ustrezne službe in politične organizacije pripraviti gradivo, podatke, razlage, da se bodo lahko zavestno odločili za svojo bodočo organiziranost. Bilo bi neodgovorno eksperimentirati s kolektivom in »na vrat na nos« sklicati nov zbor delavcev in jih na pol pripravljene pozvati na glasovanje. Vsakdo mora razumeti, je bilo poudarjeno na občnem zboru, vso globoko vsebino ustavnih dopolnil in smisel pravic in dolžnosti delavca organiziranega v TOZD. Zato smo sodili, da bo potrebno več pogovorov, več sestankov, ter seveda dovolj podatkov in politično zrele razlage, preden se bo litijski kolektiv zbral na svojem zboru in odločil svoj nadaljnji poslovni in samoupravni status v okviru Mercatorjeve samoupravne organiziranosti.

delavske kontrole, kjer je predvsem pomembno varčevanje na vseh področjih. Ocenil je tudi našo stanovanjsko politiko.

Izvoljen je bil nov izvršni in nadzorni odbor. V sestavu je precej mladih in predsednik zbora, tovariš Skoliber, je zaželel novemu vodstvu obilo uspehov ob uresničevanju programa dela.

Drugi del občnega zbora je bil posvečen jubilejnim, 10-letnikom pri podjetju. Predsednik zbora se jim je zahvalil za njihovo požrtvovalno delo, jim izročil skromna darila in hkrati zaželel, da bi bilo med nami v bodoče še več 10 in 20-letnikov.

Na zboru je direktor Drago Arhar tudi obvestil kolektiv o rezultatih zaključnega računa.

Izvolili so tudi novo vodstvo svoje osnovne sindikalne organizacije: Darinko Lovše, Milana Savška, Ano Ponebšek, Alojza Sienreicha in Rozalijo Bevc.

Čestitamo za izvolitev in želimo mnogo uspehov tej naši novi »najmlajši« osnovni organizaciji sindikata.

V.

hahahahaha

Tovariš doktor, ali smem z mojo hčerko, ki je stara petnajst let, že govoriti o intimnih stvareh?

— Razumljivo, marsikaj se boste lahko naučili.

Miličnik: Ali niste opazili znaka STOP.

Voznik: Znak že, toda vas ne.

Novinar: Čemu pripisujete, da ste doživeli tako visoko starost?

Stoletnik: Mojemu rojstvu leta 1873.

Mirin mož je dobil telegram iz Beograda z naslednjo vsebino:

Dobil si sina, pozdrav Jelka.

Mira odgovorjeno: Kdaj si bil v Beogradu?

— Neumno vprašanje, pred desetimi meseci.

Skot je postal plešast. Od tedaj naprej mu je postala glavna skrb, kako bi najdražje prodal glavnik in najceneje kupil krpo za brisanje prahu...

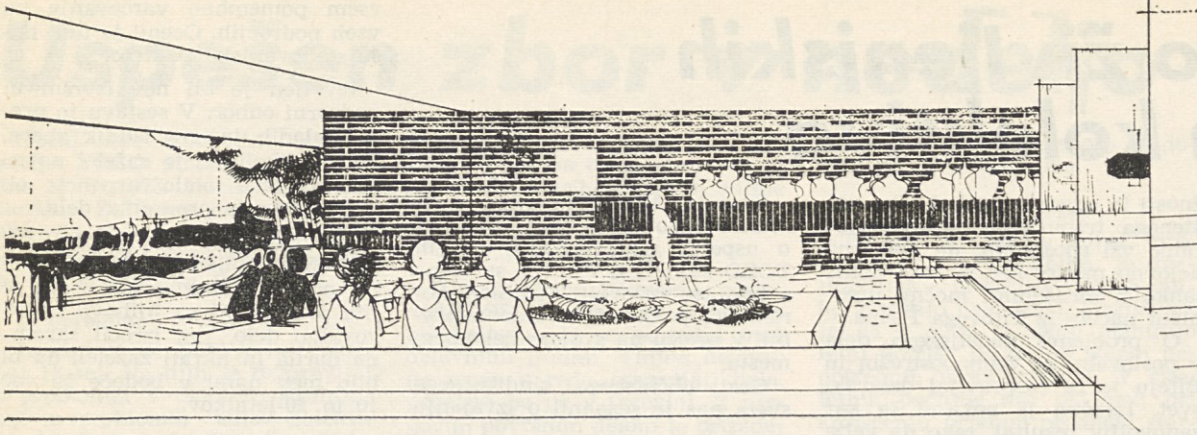
Neznanec gre mimo nekega vrta pa zagleda, kako na drevo pleza krava.

— Nekaj podobnega še nikoli nisem videl, reče lastniku vrta, ki mu je prišel nasproti.

— Tudi jaz ne, mu odgovori kmet, ponavadi je vedno imela lestev...

Desetletniki pri TOZD Metlika (od leve proti desni) Janez Videtič, Kristina Lukič, Ivan Slobodnik, Marija Kočevar in Martin Pezdirc

Ena izmed študij za interier, iz Investinega projektivnega biroja

Za obiskovalce gledališč: Program v mali Drami

Medtem ko Peter Lotschak pripravlja drzno eksperimentalno uprizoritev Charlesa Lombarda **IZGUBLJENIH KORAKOV**, tečejo predstave poetične igre našega tržaškega rojaka Josipa Tavčarja **LUNA V MEGLI** v režiji Jožeta Babiča. Avtor se zaskrbljeno sklanja nad duhovno praznoto sodobne potrošniške družbe, nad skomercializiranim, pridobitniškim, seksualno neuravnoteženim, živčno razrvanim, histeričnim svetom. Prek simboliziranih oseb na različnih družbenih položajih, prek Uradnika, Tajnice, Direktorja, Slikarja, Deklet, Mladeniča, Gospoda nam kaže na nujnost iskanja drugačnega, bolj človeškega sveta, kjer so možni bolj pristni kontakti med ljudmi, kjer obstaja polno, zbrano, umirjeno življenje. Ljudje se zatekajo v svoje vizije, v sanje, ki pa so lahko le izkrivljen odraz resničnih razmer. Tavčar nas opozarja, da je reševati se v sanje premalo; da je treba spremeniti človeško miselnost, treba je spremeniti svet. Danilo Benedičič, Iva Zupančičeva, Dare Valič, Meta Vraničeva so poleg Bajca, Vipotnikove, Rohačka in Nahtigala veliki sanjači **LUNE V MEGLI**. Scena je delo Mirka Lipužiča.

Protagonisti **NAIVNIH LASTOVK** Rolanda Dubillarda Jurij Souček, Duša Počkajeva, Dare Valič, Meta Vraničeva in Nadja Strajnarjeva bodo praznovali tih jubilej: bliža se 50. ponovitev. Občutljiva predstava v živem pogovornem jeziku je pristrčno-trpki prerez skozi naš življenjski vsakdan; skozi medsebojno odtujenost ljudi, ki živijo drug ob drugem in vendar drug mimo drugega, kot nezavedne žuželke. Imeniten humor prepleta mozaično celoto v režiji Jurija Součka. Scena je delo Borisa Jesiha, pesem Milana Jesiha na glasbo Jureta Robežnika poje Elda Viler.

Mojca Vogelnik

Tudi ptiči so se navadili na samopostrežbo.

Ptujski pustni karneval je tudi letos lepo uspel

Že tradicionalno kurentovanje v Ptujju je letos obiskalo po nekaterih ocenah preko 40.000 obiskovalcev, prav gotovo pa jih je bilo več kot pretekla leta. Etnografske skupine so kot vsako leto zanimale številne obiskovalce od blizu in daleč in so že v dopoldanskem času imele nastope na Titovem trgu v Ptujju. V popoldanskem času pa je krenil sprevod po ptujjskih ulicah. Najprej so šle etnografske skupine, posamezni pustni liki, nato pa so ptujjska podjetja satirično in v nekaterih primerih celo resno kritično pokazala na nekatere pojave v današnjem času, od pomanjkanja mesa tudi na tem kmetijskem področju, do stanovanjske izgradnje stanovanj za delavce. V sprevodu je sodelovalo tudi vozilo z oznako »M« Mercator, ki je prikazovalo delo komisije za ugotavljanje premoženja oziroma izvora premoženja posameznih kategorij občanov — direktorjev, odvetnikov, obrtnikov, gostilničarjev in drugih, ki imajo malo večje »malhe« in nazadnje delavca, ki s svojim skromnim zavojčkom čaka na vrsto, da pokaže komisiji svoje premoženje. Za izvirno prikazan problem smo dobili 5. nagrado med velikim številom nastopajočih skupin.

Tako prireditvev si vsako leto v Ptujju ogleda zelo veliko število občanov in prav gotovo je ves trud delavcev, ki pripravljajo posamezne skupine, bogato poplačan, predvsem, ko vidijo zadovoljne obraze velike množice.

zf

Skupina kurentov pred blagovnico Panonija

Rezervirano za ljubitelje planin

V eni od lanskih številčk našega glasila smo poročali o ustanovitvi planinske sekcije v TOZD PU. Danes izpolnjujemo dano obljubo, da bomo spomladi objavili plan izletov, ki jih namerava izvesti odbor sekcije.

Za nami je že prvi letošnji izlet. Petindvajsetega marca smo priredili dvodnevni izlet na Na-

Gora ni nora, nor je tisti, ki gre gor! To pa ne trdi ena naših navdušenih planink Vera Gradišarnik

nos, ki je vsem udeležencem nudil prijetno doživetje in tudi nekaj rekreacije.

V prihodnjih mesecih se nameravamo povzpeti na naslednje gore, obenem pa objavljamo tudi že približne datume:

21. aprila na Komno (1525 m nadmorske višine),

19. maja na Kriško goro (1582 m nadmorske višine),

16. junija na Storžič (2132 m nadmorske višine),

14. julija na Triglav (2863 m nadmorske višine).

V primeru eventualnih sprememb vremena so možne prestavitve omenjenih datumov.

Ljubitelji planinarjenja se lahko udeležijo sestanka naše sekcije vsako drugo sredo v mesecu ob 18. uri na Aškerčevi 3. Tisti, ki pa niste iz Ljubljane, pa dobite vse podrobnejše informacije pri tovarišici Mileni Grum na telefonski številki 21 815, Ljubljana, Aškerčeva 3.

Na naše izlete ste vabljeni vsi planinci iz vseh TOZD.

hahahahaa

Pravite, da ne morete priti? Seveda ni nič hudega. Obiskali me boste pač kdaj drugič.

Pred tremi dnevi vama je golaž teknil, včeraj in predvčerajšnjim tudi; kaj pa je naenkrat z vama danes?

Za prvi letošnji vzpon so si naši planinci izbrali Nanos

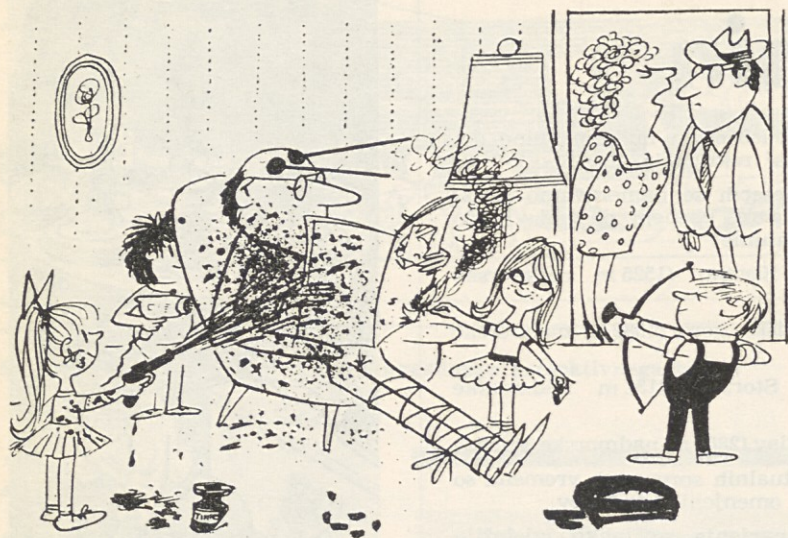

PRAKTIČNO — HITRO — POCENI

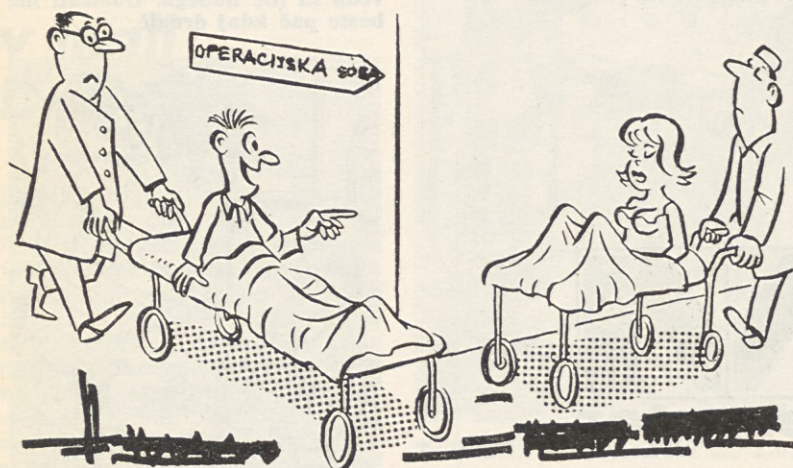
Kupite si dve krpi — čimbolj živobarvni — za brisanje posode. Eno uporabljajte za brisanje posode, iz druge pa si sami naredite — predpasnik.

Zarobite gornja dva vogala, kot kaže slika, prišijte trakove prilagajoče se barve in predpasnik je gotov.

Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha

— Hvala lepa, tovariš doktor, tablete, ki ste jih predpisali mojemu možu, čudovito pomagajo!

— Sledite temu!

Brez besed

— Dragi, pravi vsa navdušena soproga možu, pred izložbo z dragocenim klobukom, — tega ali nobenega!

— Se strinjam, nobenega, pravi on.

Prijateljici se pogovarjata o blagu, pa pravi Milena:

Ali že veš, da te blago s pokončnimi črtami naredi debelo?

Tatjana: Iz principa nikoli ne jem takega blaga.

Mali Miha gleda z mamico stare fotografije.

— Kdo je ta vitki mož z valovitimi lasmi, mamica?

— Toda Mihec, to je vendar tvoj očka!

— Tako? In kdo je potem debeli in plešasti gospod, ki stanuje pri nas?

— Pst, tovariš doktor! Namesto dvajset tablet dnevno mi rajši predpišite prav toliko grogov!

— Sedaj, ko sem zadel na loteriji, tovariš direktor, si lahko privoščim, in vam povem, kaj ste za mene!

Au, očka, tvoja žena me spet ne razume!

— Ali vaša žena sploh ve, da vi ogovarjate tuje ženske?

— Žal mi je, toda kosti za juho so ravnokar pošle!

O vlogi in problemih nogometne organizacije po pismu IB ZKJ

Pismo predsednika Zveze komunistov Jugoslavije tovariša Tita in Izvršnega biroja ZKJ, kakor tudi resolucija III. konference ZKJ obvezuje vse športne organizacije, pa tudi nogometne, za dosledno izvajanje zelo odgovornih in neodložljivih nalog. Ni slučajno, da o teh problemih razpravljamo prav po III. konferenci ZKJ, saj je le-ta razpravljala prav o usmerjenosti mlade generacije in odgovornosti ZKJ za njeno socialistično usmeritev in aktivno sodelovanje v razvoju samoupravne socialistične družbe. Glede na to temo, ki obravnava kompleksen problem dela, življenja in vzgoje mladih ljudi, je tudi povsem jasno in decidirano odredila mesto, vlogo in naloge športnih organizacij kot najbolj poklicanih in odgovornih, kjer se shajajo in zbirajo pretežno mladi ljudje. O teh nalogah je zelo jasno govoril tudi sekretar IB ZKJ Stane Dolanc, ko je odgovarjal na vprašanja novinarjev »Sportskih novosti«.

Vzgoja mladega človeka

Menimo, da ni nobenih dvomov o tem, kakšno važno vlogo imajo športne organizacije pri vzgoji mladega človeka v fizičnem, družbenem in vzgojnem smislu. Zavedati se moramo, da je osnovna in primarna naloga športnih delavcev v tem, da svoje delovanje v organizacijah in delovanje orga-

nizacij usmerijo tako, da bo vzgajana in vzgojena takšna generacija, ki bo v vsakem trenutku in ob vsaki priložnosti sposobna dati svoj popoln delež k vsesplošni obrambi naše domovine.

Druga nič manj važna naloga naših organizacij je, da oblikujejo mladega človeka v dobrega socialističnega državljana, da bo dober dijak, študent, delavec in strokovnjak, ki bo s svojim konstruktivnim delom v šoli, na univerzi, na svojem delovnem mestu v gospodarstvu ali kje drugje dal svoj prispevek k večjemu in hitrejšemu razvoju naše socialistične samoupravne družbe. Pri teh nalogah pa ne smemo pozabiti tudi na oblikovanje zavesti o potrebi stalnega učvrščanja bratstva in enotnosti, pri čemer imajo telesno-vzgojne organizacije posebno velik pomen, saj preko tekmovanja prihajajo v stik z mladimi ljudmi iz vseh bratskih republik.

Nogomet je najbolj množična športna zvrst, ki združuje največ mladine in nogometni klubi imajo jasno opredeljene naloge in dolžnosti. Zaradi tega se je celotna nogometna organizacija s svojimi klubi od amaterskih do profesionalnih maksimalno angažirala pri iskanju napak in deformacij v svojem delu ter sprejela akcijske programe, ki imajo domala vsi isti imenovalec. Namreč, družbena klima in politična situacija je po pismu tovariša Tita in IB

ZKJ prispevala k lažjemu in hitrejšemu reševanju nekaterih problemov, ki tarejo telesno-vzgojno dejavnost, nogomet posebej. To predvsem zaradi tega, ker le-ta združuje deklarirane amaterje, neamaterje in profesionalce v eni organizaciji in je bilo tu tudi največ nepravilnosti.

Premajhen vpliv družbeno-političnih organizacij

V razpravi smo ugotovili, da je bil vpliv družbenopolitičnih organizacij na delo kluba odločno premajhen, posebno še Zveze komunistov in Zveze mladine. V zvezi s to ugotovitvijo je sklenjeno, da se morajo v vseh klubih ustanoviti aktivni ZK in mladine, v katerih bodo vključeni člani ZK iz vrst igralcev, klubskih odbornikov in strokovnih delavcev. Doseči moramo, da v prihodnjem obdobju reorganiziramo uprave klubov z vključitvijo večjega števila mladine in članov ZK, kateri bi bili neposredno odgovorni pred svojimi političnimi organizacijami za pravilno delo v klubih in pravilno socialistično usmeritev mladine, ki deluje v klubih. Posebno moramo paziti, da v klubih ni prostora za ljudi, ki so obremenjeni s slabostmi vseh vrst od liderstva in klubaštva, ali pa so se kakorkoli drugače »afirmirali« v negativnem smislu.

Mnenje NK Mercator

Tudi nogometni klub »Mercator« ni ostal ob strani pri tej akciji za ureditev razmer v nogometnem športu. Preko svojih odbornikov se je aktivno udeležil razprave in nasprotovanju okoli ustanovitve nove profesionalne IB lige in formiranju osnov za samoupravni sporazum glede dohodkov igralcev v klubu. O vseh ugotovljenih nepravilnostih in pomanjkljivostih v delu klubske uprave ter kadrovskih zadevah ne bi razpravljali na tem mestu, ker bo o tem govora na predstoječi skupščini kluba, ki bo morala dati vsestransko oceno o delu kluba v preteklem dveletnem mandatnem obdobju.

Glede ustanovitve nove IB lige, ki naj bi imela profesionalni status, je bilo naše stališče jasno že davno poprej. Prepričani smo, da je naše stališče pravilno, saj je sprejetje takšnega sklepa o uvedbi novega tekmovalnega razreda neživljenjsko in v nasprotju z deklarirano politiko in smislom boja za stabilizacijo. Naše kategorično nasprotovanje izhaja tudi iz obstoječih argumentov, da je že sedanja I. liga deficitirana in so klubi deležni nemajhne pomoči družbe in gospodarskih organizacij. Formiranje novega tekmovalnega razreda pa bo nova obremenitev za družbo in gospodarstvo, ki se že samo bori z nemajhnimi težavami. Iz zahodnega dela lige, v kateri dokaj uspešno tekmuje tudi naš klub, se bo v novoustanovljeno ligo avtomatično uvrstilo pet klubov (možnosti imajo: Zagreb, Maribor, Rijeka, Karlovac, Orijent, Mura, Varteks in še kdo), kar bo vsak klub stalo približno 500.000.000 S din. Uprava NK »Mercator« resno dvomi, da bi v Sloveniji lahko kateri klub zmogel stroške tega tekmovanja in je zaradi tega od vsega začetka

podpiral republiško nogometno organizacijo, da do takšnega tekmovalnega ne pride. Zavedamo pa se tudi tega, da bi z izločitvijo teh kvalitetnih klubov iz sedanje II. lige le-ta bila kvalitetno osiromašena in domala neinteresantna. Žal pa je pet republik (Srbija, Makedonija, Črna gora in obe pokrajini Kosovo in Vojvodina) na skupščini s preglasovanjem doseglo to, kar si nismo želeli (Hrvatska, Bosna in Hercegovina ter Slovenija). Mi si želimo takšen tekmovalni sistem, ki bi imel realno finančno podlago in zagotavljal našemu klubu nemoten nadaljnji kvantitetni in kvalitetni razvoj.

Statusu klubov in igralcev smo do sedaj poklanjali bore malo pozornosti in večina problemov izhaja iz tega nerešenega vprašanja. Šele sedaj po pismu se je jasno izkristaliziralo stališče, da v klubih II. zvezne nogometne lige ne morejo igrati profesionalci, temveč da mora imeti vsak igralec svoj poklic in da je zaposlen, ali pa da se na poklic pripravljata. Z drugimi besedami povedano, igranje nogometa ne more biti vir življenjske eksistence, kar je po našem globokem prepričanju povsem pravilno in družbeno opravičljivo. Dogovorili smo se tudi za samoupravni sporazum na ravni federacije glede dohodkov igralcev iz naslova igranja nogometa. Naš klub je stalno in na vsakem mestu zagovarjal stališče, da je potrebno sprejeti glede zaslužkov igralcev takšen sporazum, ki ga bo družbena skupnost brez rezerve sprejela in ki bo odraz dohodkov sredine, v kateri klub deluje. Sedanji sporazum, ki je dobil vizo pri vseh pristojnih družbenopolitičnih činiteljih predvideva, da igralci v klubih II. zvezne nogometne lige ne morejo zaslužiti z igranjem nogometa več kot 2500.— din preko vsega leta.

Kaj to pomeni za NK »Mercator« v letu 1972, ko še ni bil v veljavi ta samoupravni sporazum, so igralci ob zelo dobri uvrstitvi na prvenstveni lestvici zaslužili v poprečju 1860.— din, kar je samo okoli 70 % dogovorjenega zneska za leto 1973. Hranarine in premije za uspeh pa so ostale iste kot preteklo leto.

Menimo, da je sprejem družbenega sporazuma o dohodkih igralcev v nogometnih klubih prvi korak v akciji za omilitve družbene kritike visokih osebnih dohodkov nogometašev in podlaga za razčiščevanje plačevanja športnega delovanja v drugih športnih zvrsteh kot so hokej, košarka in še nekateri drugi. **Janez Rugelj**

Pojdi hitro v kopalnico, pipa zopet pušča

Pred eno naših litijskih trgovin

Domače igrišče – problem

Jesenski del tekmovanja je NK Mercator odigral v spremenljivi formi, vendar je kljub nekaterim nepričakovanim spodrsrlajem, predvsem na domačem igrišču, osvojil 16 točk in se uvrstil na solidno 8. mesto. Čeprav je še nekaj kol pred koncem tekmovanja kazalo zelo slabo, je moštvo osvojilo v zadnjih štirih kolic 7 točk in se rešilo v sredino lestvice. Uprava je bila z doseženim zadovoljna ter je pričakovala, ob solidnih pripravah, da se bo moštvo na 8. mestu tudi obdržalo, če že ne dvignilo. Kazalo pa je posvetiti več skrbi igri na domačem igrišču, ker je moštvo ravno tu šepalo in ni ponovilo iger iz prejšnje sezone, ko so gostujoča moštva odhajala z Viča praznih rok.

Za spomladansko sezono se je moštvo skrbno pripravljalo. V začetku so se odvijale priprave na lastnem igrišču, kjer so si igralci nabirali moči po snegu. V februarju pa so se preselili za deset dni na morje, ker je bilo igrišče na Viču nemogoče za kakršnokoli vadbo oziroma igranje z žogo. Na pripravah na morju je bil poudarek v glavnem na vigravanju posameznih linij moštva ter streljanju na vrata. Med bivanjem na morju je moštvo odigralo nekaj tekem za trening, na katerih se je pokazalo, da so igralci v zadovoljivi formi.

Po vrnitvi je Mercator nadaljeval s treniranjem, odigral tekmo v Mariboru z Mariborom neodločno, prav tako v Ljubljani s poljskim prvoligašem LODZOM, ki je teden dni prej premagal Olimpijo. Mercatorjevi privrženci so upravičeno pričakovali dobre igre v prvenstvu, ki je bilo pred vrati.

Na prvi tekmi, ki jo je Mercator igral na Viču z moštvom Vartekse, se je ponovila stara zgodba iz prejšnjih sezon. Tekmo je,

namreč, izgubil. Slab vtis iz prvega kola je moštvo popravilo v Bosanskem Novem, kjer je iztržilo točko. V naslednjem kolu je doma izgubilo točko z zelo dobrim moštvom Jedinstva iz Bihaca. Ta tekma je opozorila vodstvo in igralce, da nekaj ni v redu z igrami na domačem igrišču. Vendar so vsi upali, da bo naslednja boljša, posebno še, ko je Mercator v Sisku zmagal.

Tretja tekma, ki smo jo igrali doma, je prinesla novo razočaranje. Šibenik je na Viču zmagal z golom, ki ga je dosegel v enem redkih protinapadov. Domači

igralci so se na vso moč trudili, da bi osvojili točko, vendar je gostujoča obramba vzdržala.

Igralci Mercatorja, pa tudi vodstvo, se morajo krepko zamisliti, kaj naj storijo, da ne bodo tako poceni prepuščali točke gostom. Do danes so se namreč pokazali kot preveč galanten gostitelj. Če pogledamo lestvico vidimo, da je Mercator osvojil 11 točk na domačem igrišču, kar 9 pa v gosteh. Takšnega razmerja osvojenih točk nima verjetno nobeno drugo moštvo v Jugoslaviji. Naslednja priložnost, da popravijo slab vtis, bodo imeli igralci Mercatorja na tekmi s Splitom, ki so ga lani premagali doma kar s tremi goli razlike. Da bi ponovili uspeh iz lanskega leta, bodo morali forsirati močan tempo celo tekmo, se veliko in hitro gibati, predvsem pa veliko in točno streljati na nasprotnikova vrata.

Ob koncu tega članka pogledimo še izjavo kapetana moštva, levega napadalca Rudija Corna:

»Ne vem kaj se dogaja z nami, kadar igramo doma. Menim, da je obramba premalo pazljiva, na trenutke zaspi, kar nasprotno moštvo izkoristi in doseže zadetek. Po doseženem голу se povleče v obrambo tako, da je včasih v kazenskem prostoru tudi osem, devet nasprotnikovih igralcev. V takšni situaciji pa se napadalcem ne znajdejo najbolje in točke odhajajo z Viča. Upam, da bomo že v naslednji tekmi na Viču uspeli in se vsaj nekoliko rehabilitirali pred našimi privrženci. Le-ti so že prevečkrat odšli s stadiona razočarani.«

Upamo, da se bo Cornova želja uresničila, saj bo v nasprotnem primeru Mercatorju spet grozil boj za obstanek v ligi.

M. N.

Brez besed

Njihova velika želja: hladilna vitrina. Prodajalke poslovalnice Otočec, TOZD Standard: Anica June, Angelca Žura, Marija Pelko in Milka Kuzma

V naslednji številki

● Pred izidom naslednje številke se bosta sestala Svet ZK Mercator in statutarna komisija na skupni seji in ocenila potek in izhodišča za samoupravni sporazum.

● Takoj zatem se bo sestal zbor delegatov, ki bo pripravil osnutek predloga samoupravnega sporazuma in ga dal v razpravo kolektivu.

● O vsebini obeh pomembnih delovnih pogovorov bomo poročali v naslednji številki.

● Prav tako se bomo vključili v javno razpravo o samoupravnem sporazumu Veletrgovine Mercator.

● V naslednji številki bomo nadaljevali z našo razpravo o vsebinski usmeritvi glasila Mercator.

● Nadrobneje bomo predstavili TOZD Idrija, Vrhnika, Trebnje.

● Vprašali bomo komisijo za stanovanjsko politiko, kakšni so izgledi za nadaljnje reševanje stanovanjske problematike.

● Seveda bomo pisali še o mnogih drugih zadevah in objavili vse prispevke, ki nam jih boste poslali v uredništvo najpozneje do 5. maja.

Mercator

Glasilo delovne skupnosti veletrgovine »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja centralni delavski svet veletrgovine »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domajnko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogačnik, Jože Rener, Janez Rozman, Mirko Rupelj, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Glavni urednik: Marjan Pogačnik — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tiska: tiskarna »Toneta Tomšiča«, Ljubljana Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov